

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR. 11 103. ÅRGANG 12.09.17 - 26.09.17

**NYTT HJERTE
NYTT LIV**

GRATIS!

REDAKSJONEN

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Marie Lytømt Norum – Tlf: 957 66 953
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDER UNDER DUSKEN
Lasse Georg Tønnessen – Tlf: 472 47 624
avisredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I TRONDHEIM AS
Håkon Pedersen – Tlf: 988 68 007
ansvarligredaktor@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Michael Stene
nyhetsredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Mari Tellefsen Wigdel
reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Anne Lovise Finnøy Bakken
kulturredaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
Johannes Guldbrandsen
sport-redaktor@studentmediene.no

FORSKNING- OG FORBRUKERREDAKTØR
Linn Victoria Brekke
forskningsredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Erlend Gylver
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Amalie Hoff Ludvigsen
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Tanja-Irén Harsvik Haugen
grafisk-sjef@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Anna Juell Johnsen
debattredaktor@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Ingrid Domben – Tlf: 911 04 644
dagligleder@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Marie Håland – Tlf: 911 51 148
redaksjonssjef@studentmediene.no

DESK
Jahn Ivar Kjølseth (sjef), Benedikt Javorovic, Tone Holland Ween,
An Nguyen, Tonje Jacobsen, Finn Brynestad, Linn Evjemo,
Kristian Gisvold, Synne Hammervik

JOURNALISTER
Maria Furuheim, Michael Stene, Trym Kjøs, Tonje Jacobsen, Linn Victoria Brekke, Inga Stenlién, Britta Benz, Sander Engen, Vilde Nybakken, Birte Marie Fjellro, Anne Lovise Bakken, Elise Rønningen, Even Steine, Jesper Nohr, Emilie Pedersen, Christian Høkaas, Stefan Kaliski, Johannes Gulbrandsen, Benedikt Javorovic, Ola Haugstad, Håvard Bjørkøy, Mari Wigdel, Nora Holm Af-tret, Marie Norum, Andreas Alstad, Snorre Kirkebø, Maria Krogstad, Lasse Tønnessen, Erlend Gylver, Ola Haugstad, Karoline Bernkleiv

FOTOGRAFER
Hans Fredrik Sunde, Gunnar Dresler, Marthe Stoksvik, Haakon Korbj Kølstad, Vilde Charlotte Jacobsen, Britta Benz, Hilde Hefte Haug, Jonas Halse Rygh, Samnah Løvhaug, Mari Haugan

ILLUSTRATØRER
Benjamin Drews (sjef), Astrid Bøhler, Mia Edvardsen, Nora Birgitte Johansen, Renate Sørgård, Mari Haugan, Øyvind Opsahl, Trude Telle, Pernille Grimsrud, Christian Høkaas, Anne Lovise Finnøy Bakken

GRAFIKERE
Hilde-Katrin Fjærtøft, Andrea Gjerde, Anna Wilberg, Aslak Liaen, Tanja-Irén H. Haugen

KORREKTUR
Tone Holland Ween (sjef), Hera Karlsen Lyngstad, Finn Brynestad, Tonje Jacobsen, Kristian Gisvold

FORSIDE
Jonas Halse Rygh, Pernille Grimsrud

Miljøtrykksak fra Trykkpartner AS.
Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

SINGSAKERBAKKEN 2E, 7030 TRONDHEIM

For annonser: salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er eit sjølvstendig organ for studentar, utgjeve av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir delt ut gratis på lærestader i Trondheim med medlemsrett i Studentersamfundet. Under Dusken kjem ut åtte gonger i semesteret.

Under Dusken arbeider etter reglane i Ver Varsam – plakaten for god presseskikk. Dei som tykkjer det vi skriv om dei er ugreitt, vert oppfordra til å kontakte redaksjonen.

 facebook.com/dusken.no

 @dusken.no

Alle skulle hatt en fire-fem gratis voldtakter, liksom.

LEDER

Stjerneeksempel på dårlig ledelse

I dette nummeret av **Under Dusken** kan du lese om nedleggelsen av Høyskolen Kristianas (HK) avdeling i Trondheim. Hvis du ikke er kjent med denne nedleggelsen anbefaler jeg at du går rett til side 6 og leser der først. Denne lederen handler om hva HK-ledelsens håndtering av denne nedleggelsen kan bety for utdanningsmiljøet i Trondheim, og hvorfor det bør angå deg som student.

HK Trondheim har alltid promotert seg på at de er dyktige til å bygge nettverk med arbeidslivet, og flere av lærerne ved skolen har høy bransjeerfaring. Det har alltid vært en utfordring for utdanningssektoren at man mister dyktige undervisere til næringslivet, som tilbyr potensielt mer lukrative stillinger. Det at HK Trondheim lyktes så bra med å rekruttere lærere fra yrkesbransjen bør derfor applauderes. Dessverre var HK-ledelsens takk til disse lærerne å holde nedleggelsesdiskusjonen skjult i en lukket prosess og gi sine ansatte varsel om beslutningen samme dag som nedleggelsen ble offentliggjort. Flere av de ansatte har gitt uttrykk for misnøye med behandlingen de har fått og man risikerer at disse lærerne ikke ønsker å søke seg tilbake til læreryrket. Dette vil i så fall være et stort tap for fagmiljøet i Trondheim.

Det ikke bare fagpersoner som kan ha fått svekket tilliten. Ledelsen ventet til etter opptaket var klart før de bestemte seg for at avdelingen i Trondheim skulle legges ned. Problemet med dette var at søknadsfristen for studier til høstsemesteret var gått ut og mange søkere ble stående uten studietilbud i Trondheim. Dette var en kalkulert risiko fra HK-ledelsens side. Det faktum at en skoleledelse kan ha et så kynisk syn på søkerne at de vil gamble med deres framtid på denne måten er frekt, og gir ikke et godt førsteinntrykk av Trondheim som studieby.

HK har fylt et viktig behov i Trondheim, særlig når det kommer til fagutdanninger innenfor kommunikative og kreative fag. Utdanningsstilbudene som nå forsvinner er derfor et stort tap for Trondheim som studieby. HK har selvfølgelig rett til å velge å legge ned. Men man må kunne forvente at når en institusjon legger ned en avdeling, så skjer det på en måte som respekterer de ansatte, studentene og byen man forlater. HK-ledelsens farvel etterlater nok mange med en vond smak i munnen og burde markere seg som et eksempel på hvordan man ikke bedriver god skoleledelse.

LASSE GEORG TØNNESSEN
Nestleder, Under Dusken

FRA ARKIVET

Under Dusken #10 2000

«Linjeforeningenes behandling av de nye studentene er uten nåde, men er det en måte å skape samhold på?»

TIPS OSS
tips@studentmediene.no

Deutsch lernen - aber schnell

Næringslivet trenger tysk, men vi studenter henger etter. Den som lærer seg språket, sniker seg automatisk fram i jobbkøen.

KOMMENTAR

KYRRE RYENG
Journalist

Europa er i forandring. Som følge av Brexit, flyttes mange arbeidsplasser og store deler av europeisk økonomi fra Storbritannia til Tyskland. Et resultat av dette er at engelsk som språk mister betydning på kontinentet, og blir erstattet med et økende behov for tysk. Næringslivet har lenge skreket etter behovet for arbeidstakere som snakker språket, men den økonomiske utviklingen vi ser nå, gjør at behovet blir enda mer akutt enn før.

Allerede i 2014 meldte NHOs kompetansebarometer at tysk var det nest mest etterspurte fremmedspråket blant norske bedrifter. Det var like mange bedrifter som etterspurte tysk som det var bedrifter som etterspurte polsk, fransk og spansk til sammen. Likevel er det et problem i dag at etterspørselen etter arbeidskraft med tyskkunnskaper er høyere enn tilbudet. Selv om trenden viser en økning i antall unge som ønsker å lære tysk, fylles ikke dette tomrommet raskt nok.

Hovedproblemet vårt ligger i det at mangel på en tysktalende arbeidsstyrke, kan koste samfunnet dyrt. Bedrifter slik som Tinex har meldt at de har måttet ta til takke med å ansette kandidater med «bare» gode engelskkunnskaper når de etterlyser tyskkunnskaper, fordi de ikke får inn søkere som kan tysk. Et direkte resultat av mangelen på slik kompetanse i arbeidsstyrken, er at flere bedrifter ifølge NHO har meldt om tapte kontrakter som følge av at de mangler den nødvendige språk- og kulturforståelsen.

Dette burde kunne unngås. Her snakker vi ikke bare om to land og kulturer som er veldig like, men to språk som bærer, med unntak av den noe mer kompliserte grammatikken, flere tydelige likhetstrekk. Tysk var en viktig del av norsk kultur før andre verdenskrig, og det er dermed ingen årsak til at vi ikke skal klare å knytte tettere bånd igjen nå.

Dersom du nå tenker at det hadde vært greit å kunne tysk, men føler det er for tidkrevende eller komplisert, er ikke alt håp ute. Læring må ikke gjøres vanskelig. Der tysklærerne feilet i å gjøre språket aktuelt og spennende å lære, kan noe så simpelt som å øve ti minutter om dagen på mobilappen *Duolingo* hjelpe deg godt på vei. Et annet alternativ er Facebooksiden Deutsch Lernen av den tyske avisen

DW. For min egen del har spesielt *Duolingo* gjort underverker. Nå klarer jeg å gjøre meg forstått, og å forstå en god del når jeg hører noen snakker tysk på TV, selv om jeg fortsatt må øve mye mer for at det skal sitte naturlig.

En ting skal dog sies: Du lærer deg ikke et språk flytende på *Duolingo* eller Deutsch lernen, men du danner en solid grunnmur, som gjør det vesentlig enklere å lære seg det på mer tradisjonelle måter senere. Det er ikke til å stikke under stol at en viktig årsak til at skandinavere er så gode i engelsk, er nettopp det at vi har fulgt med på engelskspråklige TV-serier, hørt på engelskspråklig musikk, leste bøker av interesse på engelsk i mange år. Hvis du bruker den samme måten til å lære deg tysk, gjerne i kombinasjon med for eksempel Duolingo, kommer du langt på vei.

Dagens jobbmarked er tøft, spesielt for førstegangssøkende. Hvis du lærer deg tysk i studietiden, står du sterkere når du er ferdigutdannet. Norge er et lite land, og er avhengig av handelsrelasjoner med Europa, og spesielt Tyskland. Det betyr at vi må tilpasse oss verden rundt oss. Ellers blir vi fort irrelevante.

LYST TIL Å LÆRE AV DE BESTE I VERDEN?

Fullfinansiert Master eller PhD ved 9 verdensledende universiteter.
Alle fagfelt — hjelp med søknad til universitetene — ingen bindinger.
Søknadsfrist 1. oktober 2017 for studiestart i 2018.
www.akerscholarship.no

AKER SCHOLARSHIP

- Vi er som et synkende skip

Høyskolen Kristiania i Trondheim skal avvikles. Studentene er usikre på grunnlaget for avgjørelsen og bekymrer seg for hvordan de siste årene på skolen skal bli.

TEKST: **Tonje Jacobsen** | FOTO: **Marthe Stoksvik**

På Høyskolen Kristiania avdeling Trondheim er studentene i gang med første semester etter at avgjørelsen om å fase ut studiestedet kom. Årets semesterstart skjedde dermed uten nye studenter ved noen av de treårige bachelorlinjene.

Fikk ikke svar på spørsmålene

– Da vi først fikk høre det, tenkte jeg «hva faen skjer nå?». Det ble etter hvert tydelig for meg at denne avgjørelsen kom ut av det blå, og da stusset jeg veldig på det hele, forteller Signe Vassbotn Sterud.

Hun tar fagutdanning i film ved Høyskolen Kristiania i Trondheim. Sammen med resten av studentmassen, fikk hun beskjed om nedleggelsen tidlig i mai. Like etter ble det avholdt et allmøte for studentene, hvor representanter fra ledelsen i Oslo kom for å forklare situasjonen.

– Vi følte ikke at vi fikk svar på noen av spørsmålene vi sitter med. Vi hørte veldig mye forskjellig fra ulike kilder i løpet av den første tiden, og ut fra det jeg vet er det vanskelig å forstå at ledelsen har et reelt grunnlag for å legge ned studiestedet vårt.

Hun forstår ikke hvorfor avgjørelsen har blitt tatt, og sitter igjen med et inntrykk av at ledelsen i Oslo simpelthen ikke ser på Trondheim som et attraktivt studiested det er verdt å satse på.

- Ga opp for fort

Vassbotn Sterud føler at Høyskolen Kristiania sentralt har gitt opp studiested Trondheim for fort. Hun mener man kunne gjort mer.

– Ledelsen har uttalt at dette handler om lave søkertall og dårlig økonomisk drift. Men hvor mye har egentlig blitt gjort for å øke kjennskapen til at dette tilbudet eksisterer i Trondheim?

På allmøtet som ble holdt for studentene, tok flere opp markedsføringen som et problem. De føler seg nedprioritert.

– I Oslo ser man plakater og egenreklame overalt. Det er ingenting av dette i Trondheim, sa en av studentene på allmøtet.

Dette er Vassbotn Sterud enig i. Selv hadde hun ikke hørt om Høyskolen Kristiania før en bekjent tipset henne, og hun mener det er tydelig at

markedsføring av studietilbudet i Trondheim ikke blir prioritert.

Hjørdis Isabell Bakke, leder for Studentunionen ved Høyskolen Kristiania i Trondheim, sier at det som føles mest urettferdig er hvor brått avgjørelsen kom.

– Forventningen og følelsen både studenter og forelesere hadde var at skolen var i vekst, men så fikk vi den motsatte beskjeden helt uforventet.

Forstår skuffelsen

Studiedirektør Aleksander Nikolic ved Høyskolen Kristiania deltok på allmøtet i Trondheim etter at avgjørelsen om nedleggelsen ble kjent. Han sier at han ikke kan kommentere hvorvidt studentene føler de har fått svar på spørsmålene sine eller ikke.

– Vi har kommunisert det vi har kommunisert, både i møte med studenter og Studentunionen, sier han.

Han forklarer at avgjørelsen ble tatt på bakgrunn av en økonomisk vurdering etter en nedadgående trend over flere år. Han har forståelse for at studentene i Trondheim kan være skuffet, men oppfatter ikke at de har grunn til å føle seg nedprioritert.

▲ **BEKYMRET:** Signe Vassbotn Sterud er bekymret for hvordan det vil gå med skolen sin etter avgjørelsen om utfasing. Hun er redd for at det skal bli vanskelig å opprettholde det gode læringsmiljøet hvis ansatte ved skolen finner seg ny jobb før avviklingen.

– Studentene i Trondheim vil få studietilbudet sitt ut perioden. Ellers er det selvfølgelig synd for de studentene som hadde søkt i Trondheim og nå ikke får begynne, sier han.

På spørsmål om hvorvidt han mener det har blitt gjort nok for å synliggjøre tilbudet i Trondheim, svarer Nikolic at Høyskolen Kristiania har valgt en nasjonal markedsføringsstrategi.

– Studentmobiliteten er stor, og vi mener vi har større nedslagsfelt ved å fokusere på å synliggjøre Høyskolen Kristiania uten å fokusere på det enkelte studiestedet.

Er redd for at lærerne skal slutte

Aller mest reagerer Vassbotn Sterud på måten nedleggelsen ble gjort kjent. Fra studentene fikk beskjed over mail, og til saken var i media, tok det knappe én time.

De ansatte på skolen fikk beskjed samme dag, og hadde ifølge Vassbotn Sterud i forkant ikke fått noen indikasjoner på at skolen skulle legges ned. Nå er hun redd for at de ansatte ved skolen skal slutte.

– Vi er jo på en måte et synkende skip nå, og jeg forstår godt om noen vil forlate. Jeg er redd for at vi skal miste de flinke foreleserne våre, det vil gå sterkt ut over læringsmiljøet på skolen, sier Vassbotn Sterud.

Vil gå ned med flagget til topps

Avdelingsdirektør Camilla Prytz ved Høyskolen Kristiania avdeling Trondheim er sikker på at de skal klare å ivareta den faglige kvaliteten for studentene som skal fullføre løpet før avviklingen av skolen.

– Vi har gode systemer for å sikre kvalitet og kan finne nye, gode lærere ved behov. Høyskolen Kristiania har et stort nettverk og mange ansatte.

Hun kan ikke garantere at det vil være faste lærere til enhver tid, ettersom man ikke kan utelukke at mange vil se seg om etter ny arbeidsplass når de vet at skolen avvikles.

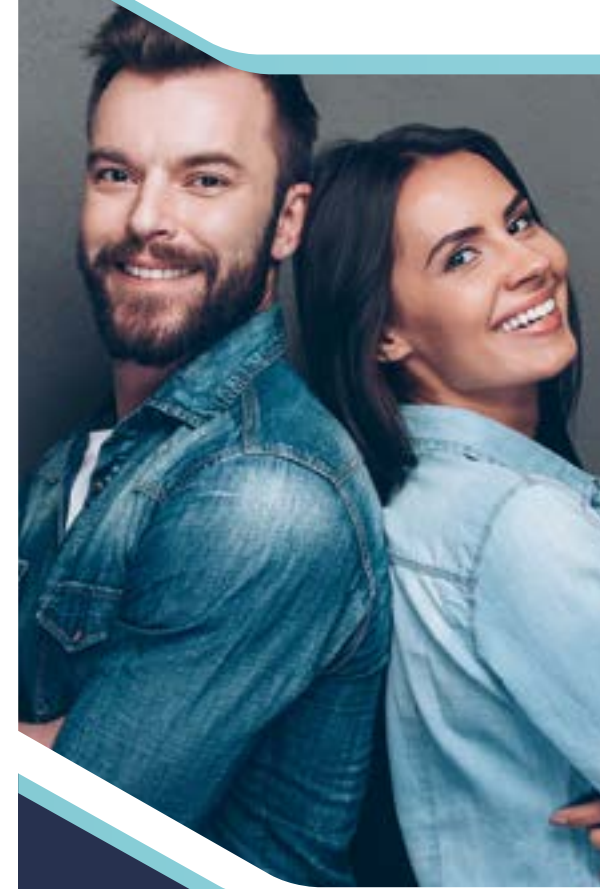
– De ansatte har tre måneders oppsigelse og har alle uttrykt velvilje til å jobbe for å sikre en god overgang dersom de skal slutte.

Prytz sier at ingenting i prosessen med avviklingen skal gå ut over studentenes læringsmiljø.

– Vi skal gå ned med flagget til topps – det er noe alle ansatte stiller seg bak. ►

– **Da vi først fikk høre det, tenkte jeg «hva faen skjer nå?»**

SIGNE VASSBOTN, STUDENT

VÅRRENGJØRING FOR TENNENE

Møt våren med et smil. Hos ORIS Dental Trondheim får alle studenter tilbud på undersøkelse med røntgen og tannrens til **kun 450 kroner** (normalpris: 1240,- kr).

En liten hvit fylling koster **kr. 300,-** (førpris 700 kroner). I tillegg gis det **10 prosent rabatt** på alle andre tjenester for studenter. Det er en god smildeal!

Bestill time på Telefon:

73 99 19 99 eller oris-trondheim.no

ORIS Dental Trondheim er en av Trondheims største tannklinikker, og er Norges eneste tannlege med 3 ISO-sertifikater. Hos oss får du høy faglige kompetanse, og moderne behandlingsmetoder som benytter nytt utstyr som er dokumentert å kunne bedre kvaliteten på behandlingen.

Vi holder til på Trondheim Torg, i Kongens gate 11.

www.oris-trondheim.no

Følg oss på Facebook

► SKUFFET: Avdelingsdirektør Camilla Prytz og førsteamanuesis Oddveig Storstad er skuffet over vedtaket om nedleggelse. Selv hadde de stor tro på potensialet for vekst for Høyskolen Kristiana i Trondheim.

DERFOR ISKJER UTFASINGEN

- 9. mai ble det kjent at styret i Høyskolen Kristiania hadde besluttet å avvikle studiestedet i Trondheim fram mot 2019.
- På grunn av dette ble det ikke tatt opp nye studenter ved noen av de treårige bachelorlinjene.
- Studentene som allerede hadde fått innvilget søknad på årets opptak fikk tilbud om å begynne på tilsvarende linjer i Oslo eller Bergen.
- Et av argumentene for at avgjørelsen om utfasing kom når den gjorde, er at leiekontrakten for Høyskolen Kristianas nåværende lokaler går ut i 2020. Ledelsen i Oslo mener nye lokaler vil være for dyre.

– Vi har et enormt stort potensial her i Trondheim

Flere av de ansatte ved Høyskolen Kristiania i Trondheim reagerer på begrunnelsen for utfasingen.

TEKST: **Tonje Jacobsen** | FOTO: **Marthe Stoksvik**

Aleksander Nikolic, studiedirektør ved Høyskolen Kristiania, forklarer at avgjørelsen om å legge ned tilbudet i Trondheim ble tatt på bakgrunn av økonomiske vurderinger.

– Det har vært en nedadgående trend i søkertallene i Trondheim over en lenger periode, og avgjørelsen om å fase ut studiestedet ble tatt på bakgrunn av en helhetlig vurdering.

Nikolic forklarer at de andre studiestedene, Oslo og Bergen, ikke har hatt en tilsvarende nedgang i antall søkere.

– En positiv utvikling

I en kronikk i Adresseavisen undertegnet «ansatte ved Høgskolen i Kristiania, avdeling Trondheim» skriver ansatte i Trondheim at de ikke kjenner seg i igjen i de begrunnelsene ledelsen sentralt har gitt for utfasingen. De skriver at Trondheim har hatt «en økning i antall inngåtte kontrakter på 41,5 prosent sammenlignet med oppstart høsten 2016». På samme tidspunkt var økningen i Bergen på 17,1 prosent og i Oslo bare 0,1 prosent, ifølge tallene deres.

– Vi hentet ut tallene samme dag som vi fikk beskjed om nedleggelsen, sier førsteamanuensis Oddveig Storstad ved kreativ markedskommunikasjon og journalistikk på Høyskolen Kristiania i Trondheim.

Hun forklarer at tallene tyder på en stor vekst i antall studenter i Trondheim, og at de til og med forventet større vekst enn 41,5 prosent ettersom det inngås kontrakter fortløpende fram mot studiestart.

– Veksten kommer delvis fra de to nye studiene som ble lansert i vår, men i økonomisk sammenheng er en student en student, uavhengig av hvilken linje

de går på. At de nye studiene førte til såpass stor vekst burde jo vise at det er en mulighet for å bygge videre på dette, sier Storstad.

Hun påpeker at man har sett noe nedgang i fagstudiene og eksempelvis journalistikkbacheloren, men mener dette kan ses i sammenheng med en nasjonal utvikling, der for eksempel jobbmulighetene for journalister minker.

Hun mener dermed ikke at utviklingen i antall studenter er et holdbart argument for å legge ned skolen.

Selv om hun forholder seg til vedtaket om utfasing, er avdelingsleder Camilla Prytz også sikker på at framtiden kunne bydd på positiv utvikling.

– Vi har et enormt stort potensial her i Trondheim. Det er veldig synd at det ikke vil bli utnyttet, sier hun.

Hun mener investering i nye lokaler og større kapasitet for å ta imot flere studenter ville lagt til rette for god vekst i studentmassen, men forstår styrets strategiske vedtak.

Kjenner ikke til et underskudd

I kronikken stiller de ansatte ved Høyskolen Kristiania Trondheim også spørsmålstegn ved påstand- en om at avdelingen i Trondheim går i økonomisk underskudd. «Hvor disse tallene kommer fra er det umulig for oss å forstå, da vi hvert år har levert på bud- sett gitt av ledelsen selv,» skriver de i Adresseavisen.

– Det er vanskelig å kommentere hva de vet og ikke vet, men i helhetlig perspektiv har Trondheim gått i minus. Derfor har vi valgt å ikke satse videre, sier Nikolic.

Prytz bekrefter at de har levert på budsett. Hun

mener utfasingen handler om mangel på vilje til å investere i tilbudet i Trondheim.

– Det virker som dette i hovedsak er en strategisk beslutning om satsing i Oslo, hvor vi vet at det investeres stort, blant annet ved oppkjøp av Westerdals. Hadde det eksistert samme vilje for å investere i Trondheim, er jeg sikker på at vi hadde hatt store muligheter for videre vekst.

– Åpen prosess kan føre til usikkerhet

For de ansatte ved Høyskolen Kristiania kom beskjeden om beslutningen samme dag som nyheten ble sluppet i media og for studentene. Ansatte har oppgitt at de ikke var klar over at nedleggelse var et mulig alternativ.

– Åpen prosess har noe positivt med seg, men kan også føre til mye usikkerhet blant ansatte, mens med en lukket prosess kommer det veldig bardust på. Man har valgt å kjøre lukket prosess på det. Det er positive og negative sider ved begge.

Det er ikke Storstad enig i:

– En så dramatisk avgjørelse som dette bør være en lenger og åpen prosess. En prosess der man virkelig snur på alle steiner.

Hun understreker at dette i hovedsak ikke handler om at de ansatte ved skolen må finne seg ny jobb. Hun mener det er et stort tap for utdanningsmulighetene og fagmiljøet i regionen, som mister mye kompetanse og mulighet for å velge utdanninger som ikke tilbys ved NTNU.

– I tillegg er det veldig synd for studentene, ikke minst de som søkte og ikke fikk plass fordi bachelorstudiene ble avviklet. **UD**

FIGUR: Inngått studentkontrakter 2012-2017

- Tallet for antall kontrakter inngått i 2017 bør ikke ses i sammenheng med utviklingen de tidligere årene. Dette tallet ekskluderer kontrakter som ble inngått for bachelorstudiene som senere ble avviklet. Disse studiene inkluderer journalistikk, kreativ markedskommunikasjon, grafisk design, kreativitet, innovasjon og forretningsutvikling, og HR og personalledelse.

Kilde: Høyskolen i Kristiania

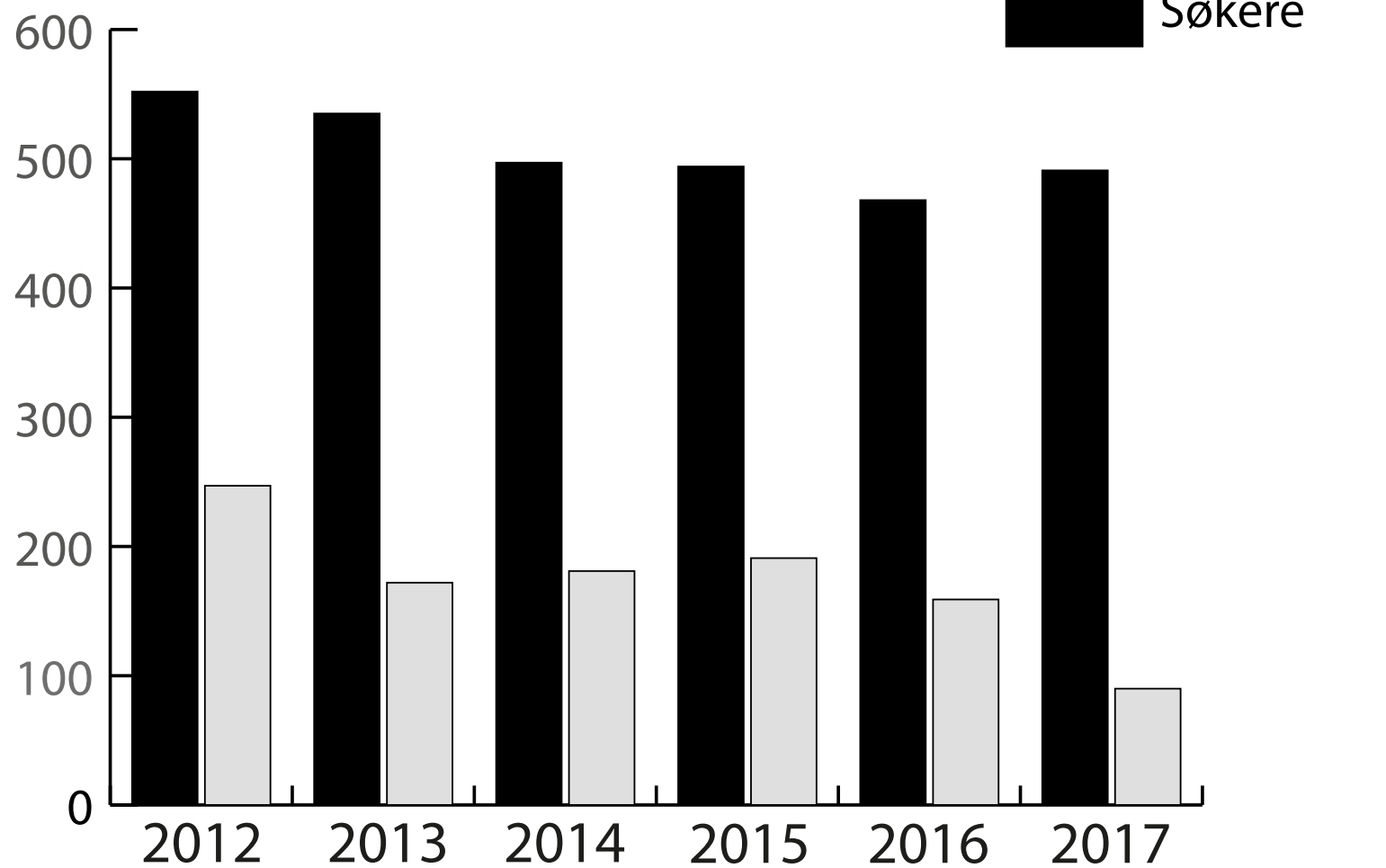

Foto: Camilla Moe Rødken

Lørdag 16. september

STUDENTDAG!

Vis studentbevis og få rabatt!

Sirkus Shopping - kjøpesenteret for deg som student!

Senteret gir deg en flott og delikat shoppingopplevelse med masse trendy og kule butikker. Rett utenfor finner du bussforbindelse med passeringer hvert 3. minutt. Stor foodcourt med deilig sushibar og amerikansk diner. **Velkommen! 9-21 (20) sirkusshopping.no**

DIKTATURISK: Opptaksprøve fra marinteknikk

- Tror ikke det er lett for folk å si **nei**

En av studentene som var på opptaket til Smørekoppen tror folk kan ha ulike oppfatninger av hvor frivillige opptaksprøvene egentlig er.

TEKST: Tonje Jacobsen, Michael Stene, Jesper Nohr | ARKIVFOTO: Magne Haneberg

Daniel Stakkestad Klakegg var med på opptaket til Smørekoppen tirsdag, der flere studenter ble sendt til St. Olavs hospital etter å ha drukket 35 prosent eddik. Han er usikker på i hvilken grad førsteklasingene oppfatter opplegget rundt opptaket som frivillig.

– Jeg tror ikke det er lett for folk å si nei. Det var lagt opp som en konkurranse der man fikk poeng på hver post, og ved å for eksempel si nei til eddikshotene, så fikk man minuspoeng, sier Stakkestad Klakegg.

– Viktig å delta

Han understreker at linjeforeningen hadde hengt opp banner som informerte om at opptaket var frivillig. Likevel har han skjont at deltakelse i linjeforeningen er viktig for folk.

– For førsteklasingene som var med på dette, så er det jo viktig å delta. De vil vel være med i gjengen.

Selv går han fjerdeåret og har nettopp flyttet til Trondheim. Han tror det oppleves viktigere for folk som går førsteåret og er ny i byen, og dermed mer avhengig av det sosiale nettverket i linjeforeningen.

– I tillegg er jo fadderne folk som går trinnet over, folk man kanskje ser opp til.

Han ser verdien av å ha linjeforeninger og opptak, men er usikker på om det er nødvendig at opptakene foregår sånn som de gjør i dag.

– Men for all del, det ligger jo noe i at man bygger fellesskap rundt felles ubehag og hat, sånn som i militæret.

Etterlyser kulturendring

Dekan Olav Bolland ved Fakultet for ingeniørvitenskap, hvor Produktutvikling og produksjon hører til, mener at det er på tide med en ny retning for opptakene. Etter hendelsen under Smørekoppens linjeforeningsopptak etterlyser han en kulturendring blant linjeforeningene.

– Vi ønsker oss bort fra denne typen opptaksprøver.

Bolland sier at han vet at noen kan takle disse opptakene bra, mens andre studenter reagerer mer negativt. De har fått flere negative tilbakemeldinger på opptaksprøvene.

Linjeforeningene må komme opp med et nytt

opplegg, mener Bolland. Det skal holdes et møte med linjeforeningene til høsten, hvor opplegget til neste års mottak av nye studenter skal gjennomgås. Dekanen understreker at det nå vil være god dialog med linjeforeningene fra starten av.

– Vi ser at vi ikke har hatt gode nok rutiner

Oscar Lilleløkken er leder av linjeforeningen Smørekoppen. I en e-post til Under Dusken beklager han for det som har skjedd.

– Det er en veldig uheldig og beklagelig hendelse. Det er ikke slik vi ønsker å ta imot våre medstudenter. Vi tar saken på største alvor, og beklager på det sterkeste overfor alle involverte, skriver Lilleløkken.

– Vi ser at vi ikke har hatt gode nok rutiner for gjennomgang av opptaket på forhånd. Dette burde vi ha oppdaget, og det er svært beklagelig at vi ikke gjorde det, skriver Lilleløkken.

Han forklarer at eddiken som ble servert de nye studentene ikke var godt nok uttynnet.

– Vi burde ha skjont at vi ikke skulle brukt eddik, og tar følgende sterk selvkritikk og vil gjennomgå våre rutiner. Vi håper ingen får varige skader.

Han legger til at linjeforeningen hadde gjennomført sikkerhetsanalyser i forkant av opptaket, blant annet ved å kartlegge studentenes allergier.

– Det viktigste nå er at det går bra med våre medstudenter, så skal vi gjøre et gjennomgående arbeid for å bedre våre rutiner. Dette skal ikke skje.

Må tåle litt usikkerhet

– Det er noe med at det skal være en prøvelse, en terskel man må overkomme. Da fungerer det godt at det er noe ukjent eller skummelt. Når man først har passert denne terskelen og vet hva prøvelsen innebærer, så er du jo på en måte «innenfor», sier Professor Aksel Tjora ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap.

Han mener det har en verdi at linjeforeningens opptak preges av det som gjerne omtales som ritualer og «skremmende» innslag. Han tror det kan skape fellesskap, men understreker at det dermed ikke er sagt at ting skal være risikofylt.

– Men at det er litt skummelt og usikkerhet

knyttet til det, det mener jeg man må tåle.

Tjora synes situasjonen som fant sted på tirsdag er veldig trist, og påpeker at man må være forsiktig med å klandre noen.

– Jeg er veldig glad i linjeforeningene og studentmiljøet, og man må passe på at dette ikke blir en sak som gjør at folk ikke vil gå inn i ledelsen av linjeforeningen eller lignende, sier Tjora, og legger til at det er viktig at alle partene ivaretas. **UD**

DETTE ER SAKEN

• Tirsdag 5. september ble i alt 15 studenter sendt til legevakten etter å ha drukket eddik på opptaket til Smørekoppen, linjeforeningen til Produktutvikling og produksjon ved NTNU.

• Eddiken studentene fikk i seg, var 35% eddikessens, ikke husholdningseddik. Eddikessens er sterkt etsende.

• Fem studenter ble lagt inn på St. Olavs hospital. En av dem, en mannlig student i 20-årene, ble lagt inn på intensivavdelingen med alvorlige skader.

• Torsdag 7. september ble fire av studentene utskrevet, mens St. Olav meldte på sine nettsider at den mannlige studenten fortsatt var alvorlig skadet, men «i lett bedring».

pedagogstudentene

www.pedstud.no

Whaaaaat?!
ER DET GRATIS?

Skal du bli lærer i skole eller barnehage? Da kan du bli medlem av Pedagogstudentene – helt gratis! Som medlem kan du få hjelp og veiledning, mulighet til å tegne Norges beste studentforsikring, blir en del av et faglig og sosialt nettverk, gratis fagtidsskrift og mye mer. Hva venten du på?

Send PS Til 02014

Som medlem i Pedagogstudentene får du:

- Gratis medlemskap
- Råd og veiledning om du trenger hjelp
- Mulighet for å tegne Norges beste studentforsikring
- Flere aktuelle fagtidsskrift
- Invitasjoner til kurs og konferanser, lokalt og nasjonalt
- Det første året i Utdanningsforbundet gratis
- Benytte deg av medlemsbibliotek til Utdanningsforbundet
- Muligheten til å påvirke din egen studiehverdag og framtidens lærerutdanning
- Du blir del av et fellesskap og nettverk av framtids lærere
- Du får den ultimate lærersekken med superleker t-skjorten

MANGLER DU FORTSATT NOEN PENSUMBØKER?

Ca. 70% av bøkene som selges brukt på iBok.no er merket «som ny» eller «ubrukt»

iBok.no

Norges største markedsplass for kjøp og salg av brukte pensumbøker

ILLUSTRASJON: **Nora Birgitte Johansen**

Riv ut opptaksritualene med rota

Nå får det være nok av nasjonale overskrifter. Det er på tide å få kontroll.

KOMMENTAR

BENEDIKT JAVOROVIC

Journalist

Ja, så skjedde det igjen. Gløshaugens linjeforeninger klarte å havne i nasjonale medier. Hver eneste trondheimsstudent ser nok en gang like dum ut. Vi har fått alle de gamle klassikerne: Forferdede foreldre som lurer på hva som skjer, NRK som antar at Studentersamfundet står bak, og selvsagt kommentarer i Adressa fra de eldre som sier at nå, nå har festinga gått for langt. Som om det var noen som mente det var helt ok at ti studenter havna på sykehus. Det er ganske pinlig. Dessverre var det ikke bare min stolthet det gikk på denne gangen, studenter ble alvorlig skadet.

For et par år siden ble opptaket til marin teknikks linjeforening Mannhullet sammenlignet med IS. Noen år før det var de også i media for «barslinter» hvor de kravlet i fiskeslo og drakk industritrø, og selvsagt, eddik. Det er heller ikke første gang maskinlinjeforeninga Smørrekoppen er i media. Det er vanskelig å holde styr på alle gangene det har skjedd, men historien er alltid den samme: Linjeforeningene skjønner ikke at de får kritikk. De sier de blir urettferdig behandlet, og at media ikke

skjønner seg på dem. Hvis du fortsetter samme oppførsel og får det samme resultatet gang på gang uten å lære av det, er du imidlertid enten dement eller dum. Heldigvis er det vanskeligere å forsvare sykehusbesøk som «tradisjon».

Nå kommer det endelig signaler fra NTNU at man vil endre opptaket. Det var altså alvorlige skader som skulle til. For tre år siden sa Prorektor Berit Kjeldstad at de ikke ville legge noen føringer på studentene. Vel, nå er det på tide. Legg de strengeste føringene dere kan finne. Det er klart at dette er et ekstremt tilfelle. Men hvorfor i all verden har man latt linjeforeningene drive på med denne tullete, nedverdiggende oppførselen i flere år? Er man virkelig så enkel at det er kjempegøy å skulle drikke eddik eller krype gjennom fiskesko og fett? Er det helt umulig å ha samhold uten ydmykelse?

Joda, det gjøres «frivillig», men hva er alternativet hvis du ikke er så gira? For mange er linjeforeninga den første sosiale gruppa du møter når du kommer til Trondheim. Det er ikke så lett for alle å bare finne seg en annen sosial sirkel. Mange opplever å bli ekskludert. Har du lyst til å si nei? Vel, gjør deg klar til å få minuspoeng. Det er sikkert mange linjeforeninger som egentlig ikke bryr seg så mye, men vet alle de nye studentene det? Har ikke linjeforeningslederne lært noe fra MOT?

Det er ikke lett å si nei når alle rundt deg sier ja. Trondheimsstudenter er de mest ensomme i landet. Skal de tvinges til å kle seg naken eller bade i en myr for å få seg venner?

Smørekoppen har gjort undersøkelser på opptaket. I 2014 sa de til Under Dusken at ti prosent hadde gjort noe de ikke ville og at fire prosent ikke ville gjort det igjen. Det er kanskje ikke kjempemange, men det er mer enn grunn nok til å la være. Bare ta en koselig liten fest eller en rolig ost- og vinkveld, få som angrer på det.

Kanskje er jeg urettferdig nå som skjærer alle linjeforeningene over en kam. Kjøpt. For det er akkurat det alle de som har lest avisene de siste dagene også har gjort. I militæret spør man visstnok om noe består «VG-testen»: Hvis det ville blitt slått opp på forsida av VG, kanskje ikke gjør det. Det hadde kanskje ikke vært så dumt om linjeforeningene hadde kjørt den samme testen. Fordi de synes å mislykkes gang på gang.

Og til de som vil forsvare tradisjonene: Hvis en tradisjon er jævlig, bare bytt den ut. Det går kjempefint, tradisjonene ved NTNU byttes ut hele tiden. Linjeforeningene har en tendens til å overdrive sin egen ærverdighet.

Auberginale oppskrifter for sesongens grønnsaker

Taco, pasta og pizza er et vanlig syn på norske middagsbord. Med en liten vri kan du gjøre disse rettene like vennlige for ganen, som for miljøet og lommeboka.

TEKST OG FOTO: Britta Benz

De siste årene har vegetarmat utvidet seg fra å være noe en liten selekt gruppe tok del i, til å bli et verdensomspennende fenomen. Vegetarburgere og -pølser er nå et vanlig syn på bensinstasjoner og kiosker. Maten trenger ikke være kjedelig, bare man har gode råvarer og godt krydder blir det et smakfullt måltid. I tillegg er kjøtt ganske dyrt, så dette er et lommebokvennlig alternativ, som er til

stor nytte når storstipendet er brukt opp og neste studielån enda ikke er på plass. Disse tre oppskriftene har i stor grad tatt utgangspunkt i tomater, aubergine, squash, paprika og løk, både fordi det gjør det lett å bruke de samme råvarene uten at en spiser det samme måltidet fem dager på rad, og fordi disse grønnsakene er veldig anvendelige.

AUBERGINE- OG SQUASHPIZZA

Vegetarpizza er knapt noe nytt, pizza margherita er omtrent den største pizzaklassikeren som finnes. Denne aubergine- og squashbaserte versjonen er knapt en klassiker, men har potensial til å bli det. Selv om en kan kjøpe paprika, squash og aubergine året rundt, er september midt i vekstsesongen til disse grønnsakene. Squash, som ofte kalles zucchini, er en saftig grønnsak som er veldig anvendelig da den har lite smak selv, men utmerker seg når det gjelder å trekke til seg andre smaker.

SLIK GJØR DU:

- Forvarm ovnen til mellom 200 og 250 grader.
- Skjær rødløk, squash og aubergine i tynne skiver, og stek dem i en panne et par minutter på middels høy varme. Har du ikke rødløk tilgjengelig, går det helt greit å erstatte den med gul løk. Tilsett finhakket chili litt uti steketiden.
- Samtidig som grønnsakene er i pannen, rull ut pizzadeigen og sett den i ovnen i halvparten av den totale steketiden (cirka fem til ti min).
- Ta deigen ut av ovnen og spre hakket tomat over. Strø oregano og basilikum over det igjen.
- Fordel ut osten, og legg skivene av paprika, rødløk, chili, aubergine og squash over. Om du vil ha en vegansk versjon, sløyf osten eller velg vegansk ost.
- Stek pizzaen i den resterende steketiden (ti til tolv min, avhengig av ovn og pizzadeig) og nyt!

INGREDIENSER:

Pizzabunn: kan kjøpes ferdig eller lages selv
1 boks hakkede tomater
Oreganokrydder
Basilikum (kan sløyfes)
1/2 squash
1/2 aubergine
1 paprika
1/2 rødløk
1/2 chili (kan sløyfes)
Revet ost
Olje til steking

PIZZABUNN:

3 dl lunke vann
1/2 pakke gjær
1 1/2 ss olje
1 klype salt
7 dl hvetemel

Rør gjær ut i lunke vann, og tilsett olje, mel, og salt. Husk å tilpasse mengde hvetemel og vann da disse kan variere litt. La deigen heve i 30 – 60 minutter.

RATATOUILLE PASTA

Ratatouille er en lekker grønnsaksrett fra Provence i Frankrike. Retten er full av forskjellige smaker som passer perfekt med pasta. Den kan også gratineres i ovnen med ost for de som ønsker det.

INGREDIENSER:

1/2 squash
1/2 aubergine
1 paprika
1/2 løk
1 boks hakket tomat
Spaghetti eller annen pasta
Olje til steking
Basilikum (kan sløyfes)
1 hvitløksfedd
1/2 chili (kan sløyfes)
Klype salt
Litt revet ost

SLIK GJØR DU:

- Skjær opp squash, aubergine, paprika og løk i terninger, og finhakk chili mens du varmer opp en stekepanne på middels varme.

- Stek grønnsakene i olje i 15-20 minutter. Gi vannet et oppkok, og tilsett pastaen.
- Når grønnsakene er klare, skru ned varmen og ha i hakkede tomater. Om du heller vil bruke ferske tomater, kan du tilsette dem i lag med resten av grønnsakene.
- La blandingen stå og surre i noen minutter mens du venter på at pastaen skal bli klar.
- Hell av pastavannet, og anrett blandingen over den. Rør alt sammen, og server. Garner gjerne med ost på toppen om du ønsker det. Parmesan anbefales.

BØNNETACO

Fredagstaco er en sikker slager i mange studenthjem. Denne versjonen er ganske lik originalen, bare at kjøttdeigen er byttet ut med kidneybønner. Tar en vekk den revne osten (eller velger vegansk ost) og rømmen, så passer denne retten også for veganere. Kidneybønner er både billige, protein- og fiberrike og utgjør dermed en ypperlig erstatning for kjøtt.

INGREDIENSER:

1 boks med kidneybønner
1 pakke tortillalefser
1 valgfri salat
1 boks mais
Revet ost
Salsa
Rømme
1/2 løk
1 fedd hvitløk (kan sløyfes)
1/2 chilli (kan sløyfes)
1/2 rødløk
Tacokrydder: kan kjøpes eller lages selv.
Andre tacoingredienser du liker, som f.eks avocado

SLIK GJØR DU:

- Begynn med å finhakke hvitløk, løk og chili og varm opp en stekepanne på middels høy varme. Mengden chili tilpasses etter hvor sterkt du vil ha det.
- Tilsett så det du har hakket i pannen og

skyll kidneybønnene. La blandingen i stekepannen frese til løken blir blank.

- Bland tacokrydderet i pannen og rør godt om. Tilsett så kidneybønnene, og skru ned på varmen. Andre bønner, som for eksempel brune bønner, kan godt brukes, og i stedet for bønner kan en også benytte seg av sopp eller søtpotet. Mulighetene er mange.
- Skjær opp salat, agurk, rødløk, og server det i skåler.
- Varm opp tortillaene etter anvisningen på pakken.
- Ha også mais, revet ost, rømme og salsa i skåler. Gjør det samme med tacobønneblanding.

Server!

TACOKRYDDER:

3 ss chilipulver
2 ts chiliflak
2 ss spisskummen
2 ss paprikapulver
2 ss hvitløkspulver
2 ss havsalt
1 ts pepper
1 ts kajennepepper

Bland sammen alle ingrediensene, men tilpass mengden tacokrydder i retten din etter behov.

Fra kredittparadis til potensigjeld krise

Flere undersøkelser viser en faretruende økning i antall studenter som tar opp kreditt- eller forbrukslån for å overleve hverdagen.

TEKST: Linn Victoria Brekke | ILLUSTRASJON: Trude Telle

Våren 2017 fikk alle heltidsstudenter med støtte fra Lånekassen én ekstra utbetaling tilsvarende en uke av den månedlige studiestøtten på 7 775 kroner. Dette var begynnelsen på opptrappingen til elleve måneders full studiestøtte som skal være på plass i 2020.

En undersøkelse utført av Sentio på vegne av Norsk Studentorganisasjon (NSO) i 2016 viste at 70.000 norske studenter hadde søkt om forbrukslån for å dekke grunnleggende utgifter som mat, husleie, og helsekostnader. Dette er en faretruende trend, mener NSO-leder Mats Johansen Beldo. Han oppfordrer regjeringen til å ta videre grep, og øke studiestøtten slik at studenter flest kan leve med en trygg økonomisk sikkerhetsramme.

– Det er skummel lesning at flere studenter tar opp forbrukslån. Det kan ikke være slik i Norge, at de som studerer tvinges til å ta opp forbrukslån fordi staten ikke er villig til å gi den støtten vi behøver for å være heltidsstudenter, sier Beldo.

I lys av stortingsvalget legger han til at den sittende regjeringen har bygd rekordmange studentboliger og igjen skapt en økning av studiestøtten opp mot pris og lønnsvekst. Beldo og NSO håper at de som skal

styre Norge i de neste fire årene satser på studentene i lik grad, blant annet gjennom å innvilge 3 000 studentboliger i året.

Studenters levkår er ikke bra nok

I 2010 ble det foretatt en levkårsundersøkelse med studenter i aldersgruppen 19 til 34 år i fokus. Tidligere har det bare blitt foretatt to slike levkårsundersøkelser, i 1998 og 2005. Undersøkelsen fra 2010 viste blant annet at bokostnadene og utgiftene blant studenter hadde økt siden undersøkelsen i 2005, og at det i 2010 var flere studenter på fulltidsstudium enn tidligere.

Videre viste undersøkelsen at syv av ti hadde lån og stipend som viktigste kilde til livsopphold, at ni av ti trodde de ville trenge hele studielånet, og at hver fjerde student fikk regelmessig økonomisk støtte fra familie. Med et ønske om å oppnå større klarhet i studenters virkelighet, mener Beldo det er på tide med en ny levkårsundersøkelse med studenter i fokus.

Støtten må økes

I en artikkel fra Dinside fra 2016 viste tidligere leder for NSO, Theresa Eia Lerøen, til et eget

studentbudsjett utarbeidet av NSO på bakgrunn av Sifos referansebudsjett og tall fra Statistisk Sentralbyrå (SSB). Budsjettet viste at studenter i gjennomsnitt trenger 14.316 kroner i måneden for å få ting til å gå rundt.

– Basert på studentbudsjettet går studenter med fire tusen kroner i minus hver måned med dagens støttenivå. Dette resulterer i at mange studenter er avhengig av deltidsjobb eller støtte hjemmefra for å få økonomien til å gå rundt, poengterte Eia Lerøen i artikkelen.

Studenter generelt kan fort bli litt overveldet av mengden arbeid når studiehverdagen starter for fullt, og selv om de sårt trenger den ekstra inntekten en deltidsjobb kan bringe, er det ikke alle som har verken tid eller mulighet til å ha en slik jobb ved siden av studiene.

– Vi ønsker at studiestøtten økes til 1,5 G fordelt over elleve måneder, slik at det er en reell mulighet for alle å være heltidsstudent i Norge. Lik rett til utdanning handler om mer enn lik rett til opptak, alle som studerer i Norge skal ha lik rett til å fullføre, sier Beldo.

Dette kan være lurt å tenke på

Å søke forbruks- eller kredittlån kan for mange studenter være den enkleste og raskeste løsningen for å få hverdagsøkonomien til å gå opp. Det mange kanskje ikke tenker på, eller velger å ikke tenke på, er konsekvensene av å ta opp slike lån. Pengene man låner og deretter bruker skal tross alt tilbakebetales, og det med renter som er alt annet enn gunstig for studenter.

En «quick-fix» er ikke nødvendigvis det beste alternativet, men for mange kan det være det eneste. Da er det i så fall viktig å sette seg inn i hvilke krav og lånetilbud som er mest gunstig for deg som student.

Stine Marie Tangenes er selv student med kredittkort, og jobber for selskapet samlino.no som sammenligner forbruks- og kredittlån. Hun poengterer at det finnes mange gode alternativer for studenter som vil spare penger.

– Med en stram studentøkonomi er det ikke bare viktig å velge riktig kredittkort. Enda mer avgjørende er det faktisk å bruke det på best mulig måte. Det er et stort ansvar å eie et kredittkort. Betaler man ikke tilbake når regningen kommer, vil rentene løpe fortere enn Usain Bolt på en god dag, og man ender fort opp i en ond gjeldsspiral. Derfor er det viktig at man alltid bare bruker penger man faktisk har, skriver Tangenes i en kommentar til Under Dusken.

Det finnes flere forskjellige kombinasjoner av diverse låne/kreditt-tilbud som kan gjøre hverdagen enklere for studenter. Likevel er det viktig at man er obs på hva det er man godkjenner og hvilke avtaler man signerer. Slik unngår man forhåpentligvis massiv kredittgjeld etter endt studieperiode og kan fokusere på andre ting. **UD**

ILLUSTRASJONSFOTO: Sannah Løvhaug

KORT OM SAKEN

- Seks prosent av unge mellom 18 og 29 år benytter seg av kreditt/forbrukslån.
- Ti prosent av unge menn lever kun på kreditt utenom studiestøtte.
- NSO vil ha en økning på 1,5 grunnbeløpsstøtte.
- En undersøkelse fra 2017 viser at 70.000 studenter har søkt forbrukslån.
- Lån og stipend utvides med elleve måneders studiestøtte innen 2020.

Mil etter mil, med mindre Teigen

En historie om Trondheim maraton.

TEKST: **Johannes Gulbrandsen** | FOTO: **Hans Fredrik Sunde**

Driver du med eller er du nysgjerrig på langdistanseløp? Hvis ja, har du noensinne vurdert å løpe maraton? Kanskje har du løpt flere, eller kanskje virker tanken helt sjuk. Her er i hvert fall en løs gjenfortelling av min vei til, og gjennom de lange 42. Dette er ikke en manual, men gjerne bruk det som en.

Maraton, det ligger noe litt høytidelig over ordet. Den ultimate løpsdistansen betyr riktignok mer for noen av oss, enn for andre. Selv de som spør «hvor langt maraton skal du løpe a?» når du forteller at du skal delta, blir litt truffet av det store i det. Jeg svarer deg forøvrig som jeg gjør, fordi at å spørre om lengden i et maraton er litt som å spørre Knut Arild Hareide om når en gudstjenesten begynner. Et maraton er 42 kilometer langt, hver gang, gudstjenesten er på søndager kl 11, hver gang. Dette er Knut Arild og jeg nemlig såpass opptatt av, at vi mener det burde være allmennkunnskap.

Distansen har navnet sitt etter Maraton i Hellas, hvor grekerne slo tilbake et persisk invasjonforsøk. En soldat måtte deretter løpe så raskt han kunne tilbake til Athen for å fortelle om seieren. Distansen? 42 kilometer. Soldaten døde så av utmattelse etter at han hadde formidlet beskjeden. Dårlig grunnlag, der. I moderne tid løpes distansen av folk med en utslagsgivende mengde mindre rustning, men kanskje hakket mer galskap.

Det krever en egen type mentalitet, en egen type stahet å løpe sammenhengende i fire timer. Det

finnes selvfølgelig de som løper raskere, og om dere leser - hatten av for dere. Dere er flinke. For meg tok det rundt fire timer, det var tøft. Om du vurderer å prøve det samme, følg med:

Å løpe maraton skiller seg fra andre løp. Er du noenlunde aktiv kunne du løpt noen kilometer i morgen. Slik er det imidlertid ikke med maraton. Når du skal løpe et maraton ligger det månedvis med trening mellom deg og startfeltet. Selvfølgelig individuelt avhengig av hvordan formen er når du setter deg dette målet, men begynner du der jeg var, må det såpass til.

Det som er flott med denne treningen er at du ikke kun løper for å trene, eller for som en kamerat av meg kaller det, «se bra ut naken». Du trener nå med et mål. Det som er så greit med å ha et mål som bestemt motivasjon er at det faktisk gjør nettopp det, det motiverer. Det bidrar til å få deg gjennom alle de løpeturene, alle de kilometrene. Helt til du en dag plutselig befinner deg i noe du ikke helt har opplevd før, noe du kun har hørt bli nevnt av skistjerner eller fotballkommentatorer. Du er nå i såkalt «form».

Så gjør du ditt beste for å holde på formen mens dagene telles ned mot løpet. Du har en fantastisk sisteuke, hvor det er meningen at du skal få i deg så mye karbohydrater som mulig. Plutselig er dagen der.

Idet du begynner løpet er du kanskje litt nervøs, men det går fint. Et maraton funker ikke på samme måte som andre løp. Det er fryktelig lite marginer hvor du i ettertid ser tilbake og irriterer deg over

tabber eller valg du skulle ønske du tok annerledes. Et maraton er en lang, lang, lang kamp. Hvor eneste fokuset blir å holde det gående. Du holder på så lenge, at det ikke har noe å si om du løp litt for tregt mellom elleve og fjorten kilometer, fordi du likevel skal løpe i så mange kilometer til.

Det andre det kan være lurt å tenke på er at dette kommer til å gjøre vondt. Faren min, som har løpt noen, fortalte meg at et maraton begynner etter at du har løpt halve. Det stemte det, om man løper for å kjenne smerte på høyde med noe av det jeg forestiller meg Theon Greyjoy opplevde som gjest i nord.

Den første mila går rimelig greit. Du prøver å løpe rolig, du har langt igjen, skal spare på kreftene, og så videre. Så kommer du til den andre mila. Det begynner å bli ganske tungt nå, men dette klarer du fint.

Den tredje mila i mitt maraton opplevde jeg som en hel del tyngre. Halvveis inn i mila er jeg mer sliten enn jeg noensinne har vært før. Hvert skritt sender nå smertebølger gjennom ikke bare fotsålene mine, men opp til ankene og videre oppover leggene. Syra gjør beina så tunge og stive at jeg knapt endrer vinkel på knærne. Jeg beveger meg framover med to lett bøyde stokker som bein, i en fart selv Dagfinn Enerly ville sett litt skeptisk på. Men jeg kommer meg framover.

Hopp én time fram i tid, og beina gjør nå mer vondt enn jeg trodde var mulig. Jeg er for sliten til å tenke spesielt kompliserte tanker, men holder fast på at jeg må fortsette. Det er vanskelig å beskrive sinnstilstanden du befinner deg i etter 35 kilometer.

Jeg husker at noe av det som holdt meg gående, var hvordan Bruce Willis skjøt seg selv gjennom sin egen skulder for å ta skurken i slutten av en av *Die Hard*-filmene. Ikke er jeg hundre prosent sikker på hvorfor det fungerte som motivasjon, men var noe med dette å takle å ha det vondt for å komme i mål.

Fra 39 til 41 kilometer var det fysisk tøffeste jeg har vært gjennom i hele mitt liv. Jeg skal ikke gå inn på hvor vondt det gjorde akkurat da med fare for å virke pysete. Har du selv løpt et maraton, og ikke synes det var så vondt som jeg beskriver, tenker du kanskje allerede at jeg er det.

Så hvorfor gidde? Hvorfor orke å trene så mye for noe som bare kommer til å gjøre skikkelig vondt? Vel, det er like mange grunner som det er typer mennesker. For å oppnå noe, for å bevise noe for noen, kanskje deg selv. Uansett grunn, så kan jeg love deg at de siste hundre meterne inn til mål i et maraton er noen av de herligste du kan løpe. Idet du skjønner at «dette går, dette klarer du». Idet den bølgen av lykkerus fyker gjennom kroppen din over at «fy fader, dette gikk». Da er det nesten alt verdt det. Den lykken er bare så helt utrolig rå, den er bare så massiv og intens. Det er også det at du etterpå kan skrive ren skryt av hva du har klart i Under Dusken. Det er også gøy. **UD**

SPORTSREDAKSJONEN GIR RØDT KORT TIL

Alex Oxlade-Chamberlain

Alex Oxlade-Chamberlain må vel begynne å lure på om han er forbannet. Etter å ha tapt 4 - 0 mot Liverpool i sin siste kamp for Arsenal gikk han nå rett til et 5 - 0 for Manchester City med sin nye klubb. Han var på ingen måte alene ansvarlig for noen av disse tapene, men spesielt gøy kan det ikke være. Hans Arsenal-debut? 8 - 2 mot United...

Louis Van Gaal

Tidligere Manchester United manager Louis Van Gaal har nå fått med seg at Neymar har gått til Paris, og deretter funnet ut at der venter mange på hans mening. Han kaller overgangen «pill råtten» og lanserer tanken at den er en form for hevn. Ikke for Barcelonas seier over nettopp Paris i Champions League, men fordi Barcelona valgte bort en sponsoravtale med Qatar Airways. Qatar Airways er på ingen måte knyttet til eierskap eller daglig drift av PSG. Men Qatar Sports Investments som er det, var med å forhandle nevnte sponsoravtale da den ble inngått i 2011. Van Gaal mener visst at Qatar Sports Investments er mer enn rimelig såre på sponsoravtaler de tar del i. Veldig greit at han har funnet ut dette og at det dermed er fakta. Er jo tross alt ikke vår verden dette.

SPORTSREDAKSJONEN GIR GULLBALL TIL

Håvard Nordtveit

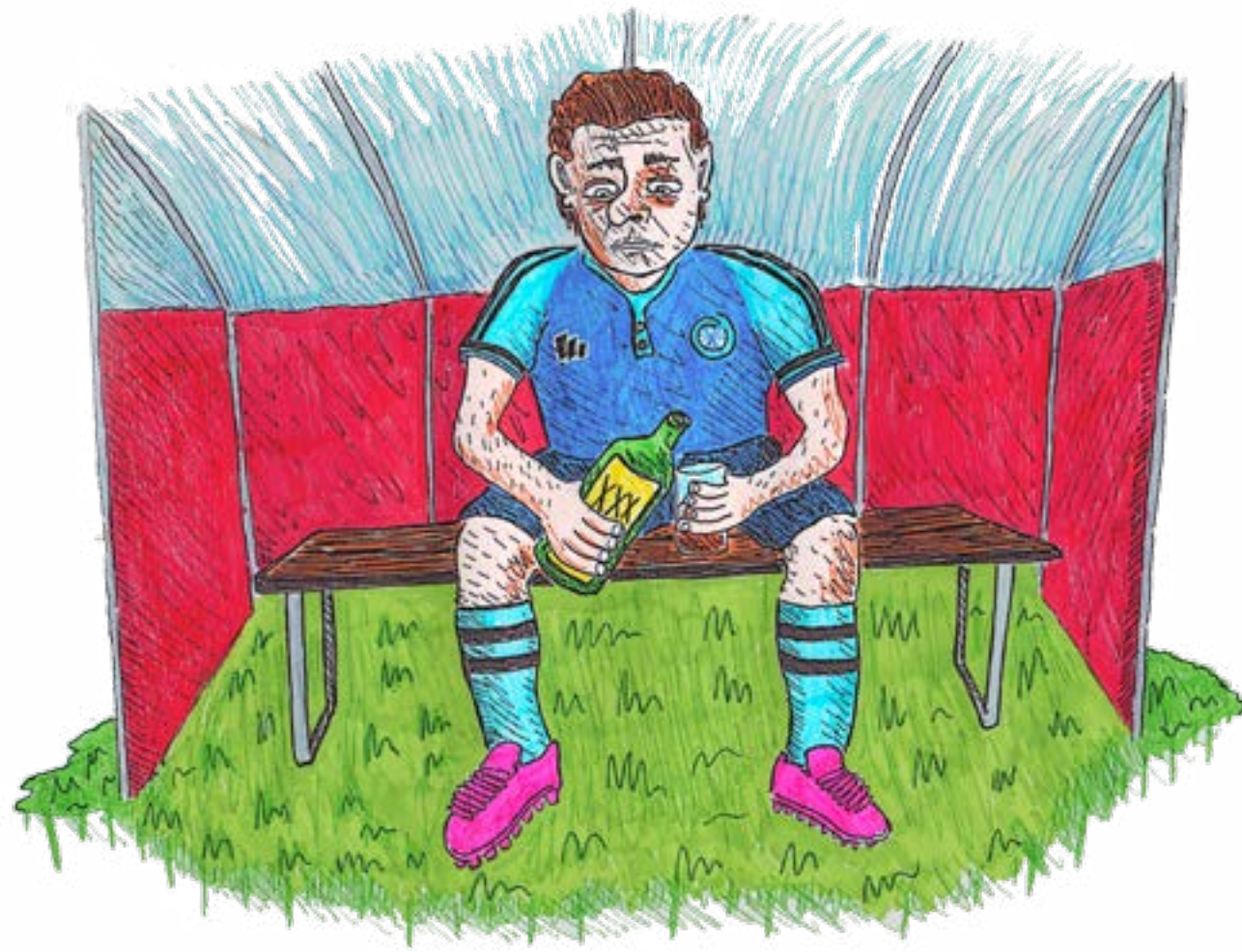
Endelig opptur for Håvard Nordtveit! Det kan virke som om midtbanespilleren ikke har hatt et eneste positivt medieoppslag siden han forlot Gladbach i 2016. Mellom et særdeles mislykket Premier League opphold, og landslagets prestasjoner den siste tiden har det ikke vært mye å juble over. Vi skal være forsiktige med å erklære at trenden har snudd, men fortsatt tillate oss å synes det er morro at han er med å slå Bayern 2-0.

Chile-fans

Chile fans har ikke vært fornøyd med det Alexis Sanchez har levert på banen de siste kampene. I angriperens hjemland er det snakk om at han har lagt på seg for mye over sommeren, og dermed ikke presterer like bra. Skylden går, kanskje litt overraskende, til Sanchez' kjæreste. Tidens største «han fikk dame og ble kjip»-aksjon består i skrivende stund av nærmere hundre tusen mennesker. Om dette er noe for deg søk opp 'Marcha para que alexis termine con mayte y vuelva a su nivel' på Facebook og bli med.

ILLUSTRASJON: Øyvind Opsahl

Fotballens mentale byll

Fire av ti utøvere i Norges to øverste divisjoner forteller at de har slitt med angst og depresjon. Kanskje er bildet av fotballkultur som unyanserte machokultur endelig i ferd med å sprekke?

ANDREAS ALSTAD

Sportsjournalist

Du sitter på tribunen, eller foran skjermen, og ser en fotballkamp. Enten du er nær likegyldig til fotball eller ser ditt favorittlag, er fokuset ditt sannsynligvis 22 spillere som løper rundt og prøver å vinne kampen. Supportere lirer av seg skjellsord i kategoriene homofobi, kjønnslegeme og religion til spillere og dommere, i et fåfengt forsøk på å bli kvitt frustrasjon.

Fotball på øverste nivå handler om å vinne. Er klubben av den mer pretensiose sorten, ønsker supporterne at laget skal vinne mens man spiller på en spesifikk måte. Som spiller er du ansatt i klubben med den oppgave å prestere maksimalt i din rolle to eller tre ganger hver uke. Presterer du dårligere enn arbeidsgiver forventer, vil arbeidsgiver bli kvitt deg uavhengig av bakenforliggende årsaker.

Torstein Andresen Aase slo igjennom i tidlig alder. Da han var 15 år ble han kåret til «Årets talent» av Aftenposten. I en ytring på NRK fra 2014

beskrev han det som en lettelse å være ferdig med livet på toppnivå. Aase argumenterer for at mange gode fotballspillere aldri vil nå toppen, på grunn av neglisjering av det psykologiske aspektet i fotball. Han forteller om et følelsesmessig ambivalent forhold til kamper, der presset i forkant gir utslag i at man havner på et emosjonelt nullpunkt etter kamper.

I mai ble det kjent at Premier League-ving og tidligere engelsk landslagsspiller Aaron Lennon ble pågrepet under «Mental Health Act» og innlagt på sykehus. Ifølge Lennons klubb, Everton, fikk spilleren behandling for en stressrelatert sykdom. I ettertid skrev Premier League-legendene Jamie Carragher og Ryan Giggs kommentarer om livet som fotballspiller på det absolutte toppnivå. Giggs er den mest dekorerte spilleren i Premier Leagues historie og spilte hele sin karriere under vinnermaskinen Sir Alex Ferguson. Giggs fulgte i sporet til Aase og fortalte at han aldri gledet seg spesielt til kamper. Det var for store krav til å prestere og vinne.

Da Giggs i en periode slet med hamstringskader, endte han opp med å besøke en psykiater. Han fortalte også om følelse av å ikke være verdt noe i perioder han spilte dårlig eller ikke var i laget.

Som fotballspiller lever du i en boble der det meste blir lagt til rette for at du skal prestere maksimalt. Både Carragher og Giggs forteller at oppsøkte en sportspsykolog da karrieren gikk mot slutten, for å kunne mestre livet etter fotball. Den anerkjente journalisten Gabriele Marcotti forteller at samtaler med fotballspillere gir et bilde av fotball på toppnivå som både mentalt og fysisk svært krevende.

I undersøkelsen fra 2015 fikk man svar fra 119 spillere i de to øverste divisjonene i Norge. Problemene det rapporteres om er søvnvansker og problematisk forhold til alkohol, i tillegg til angst og depresjon. Tall fra Finland, Frankrike, Sverige og Spania viser at problemene er gjennomgående. De høye tallene overrasket både lederen for idrettsutøvernes fagforbund, Niso, og legen for Norges herrelandslag.

Med stadig større fokus på psykiske utfordringer i samfunnet, er det kanskje håp om at fotballen vil følge etter. Fotballspillere er vanligvis på sitt beste når de er mellom 26 og 30 år. Det er også kjent at unge menn er de som har størst problem med å snakke om psykiske utfordringer. Fotballens status som sosial trendsetter er u diskutabel. En mer åpen kultur i fotballen vil alle tjene på.

Delta i UKA-17 innovation challenge og vinn sommerjobb i Statoil

Frist 17. september 2017

Les mer her:

www.statoil.com/en/how-and-why/uka-2017-challenge.html

Statoil

DEBATT

Under Dusken tar gjerne imot leserbrev. Lengden på et innlegg begrenses til mellom 1800 og 3500 tegn inkludert mellomrom. Vi forbeholder oss retten til å redigere og forkorte innlegg. Vi gjør oppmerksom på at innlegg også vil være tilgjengelige på underdusken.no

Kontakt debattredaktør Anna Juell Johnsen på debattredaktor@studentmediene.no

ILLUSTRASJON: Mia Edvardsen

Dialog på tvers av skyttergravene

CHRISTIAN DAHL NIELSEN

Leder for Leviathan, linjeforeningen for statsvitenskap

Politikk er den virksomheten innen et sosialt system som innebærer at mål blir satt, prioriteringer ordnet, verdier fordelt og virkemidler valgt og anvendt. Det er en prosess der man forhandler seg fram til et gitt utfall. Nøkkelordet her er forhandling. De uenige partene er nødt til å følge noen felles spilleregler, og de burde helst dele noen oppfatninger om hvordan verden fungerer. På denne måten blir dialog mulig, siden man har et felles rammeverk man kan referere og forholde seg til.

Forestill deg våre verdenssyn som to bobler. Mest sannsynlig er det en form for overlapp mellom disse boblene; det er de oppfatningene vi deler og kan enes om. De som gjør det mulig for oss å ta hverandre i hånden etter vi har diskutert synspunktene vi ikke deler - man har tross alt noe til felles. Når disse boblene er fullstendig separerte, inngår man ikke

lenger i hverandres fremtidsutsikter, det blir ikke plass til den andre i våre respektive utopiske samfunn.

Et begrep som særlig har blitt diskutert i kjølvannet av fjorårets valg i USA, er «ekkokammer». Dette beskriver en situasjon hvor informasjon, ideer eller oppfatninger blir forsterket gjennom repetert kommunikasjon og repetisjon innenfor en avgrenset gruppe. I et ekkokammer sees det gjerne bort fra meninger eller fakta som bryter med konsensus innenfor gruppen, så det blir lite plass for motstridende synspunkter. Derfor forsterkes troen på oppfatningene som allerede eksisterer i et ekkokammer.

Ekkokamre er skadelige siden de drar partenes virkelighetsforståelse (boblene) lengre ifra hverandre, og kan i verste fall skille dem helt.

Det vi nå er vitne til på campuser som Berkeley i USA er resultatet av at argumentene har falt fullstendig bort fra den politiske prosessen. Når pennen viker for sverdet er det den sterkeste lov som gjelder, og det er derfor aktivister fra ytre høyre- og

venstre fløy denger løs på hverandre med månedlige mellomrom for å markere revir.

Hvordan kan man forhindre en slik polarisering her til lands? Ved å framdyrke et reelt meningsmangfold, samtidig som man argumenterer med hverandre i god tro – bona fide. Det innebærer at man lytter til hva andre har å si, og lar være å feilrepresentere dem og/eller deres meninger. Både Samfundet, UKA og ISFiT skaper arenaer som er ypperlige for dette, de forsøker etter beste evne å behandle debatter objektivt og belyse et tema fra flere sider. Som studenter og samfunnsborgere har vi en plikt til å benytte oss av disse tilbudene og få våre synspunkter utfordret.

I framtiden ønsker jeg å fortsatt kunne snakke med venner som er av en ulik politisk oppfatning, noe som ikke lenger er tilfelle blant de jeg kjenner i USA. I vårt hjørne av verden har vi fremdeles et stille og fredelig samfunn, med et relativt anstendig offentlig ordskifte. Det er det verdt å ta vare på.

ILLUSTRASJON: Renate Sorgård

Hvordan går verden? Framover!

HANNA JARSTØ ERVIK

SAIH, Verdens Beste Nyheter

Nyhetsbildet det siste året blir ofte forbundet negativt med Trump, terror, krig og Brexit, men på mange områder har det siste året vært preget av eksepsjonell fremgang. For flertallet av jordens befolkning er verden antagelig et litt bedre sted i 2017 enn i 2016, problemet er bare at så få er klar over det.

Visste du for eksempel at antallet ekstremt fattige er halvert på 15 år, at 95 prosent av jordas befolkning har mobildekning, eller at ni av ti barn i verden begynner på skole? Har du hørt om det 8000 kilometer lange beltet av trær som plantes på tvers av det afrikanske kontinentet, eller hvordan to jenter på 12 og 14 spilte en sentral rolle i å forby alle plastposer på Bali? Sannsynligvis har alt dette gått deg hus forbi. Statistikeren Hans Rosling argumenterer for at problemet ikke bare er mangel på informasjon i befolkningen, men *feilinformasjon* om hvordan det egentlig står til i verden. På en rekke spørsmål om helse, utdanning og befolkning oppgitt med tre svaralternativer svarer godt over to tredjedeler av oss feil. Selv en ape som trykket tilfeldig på knapper ville statistisk sett gjort det bedre.

Denne feilinformasjonen påvirker oss på flere måter. For det første bidrar den til å opprettholde og forsterke etablerte stereotyper som at alle afrikanere sulter, alle indiske jenter

giftes bort, eller at alle terrorister er fra Midtøsten. Slike stereotyper virker ikke bare hemmende på integreringen og den interkulturelle forståelsen, men kan også føre til at viktige utenrikspolitiske avgjørelser blir tatt på feil grunnlag. På et mer psykologisk plan kan mangelen på riktig informasjon få oss til å tvile på nytten av bistand eller av selv å bidra fordi vi har en formening om at verden går rett vest uansett. Når vi ikke hører om de to jentene som suksessfullt lobbet mot myndighetene på Bali og når vi ikke lærer at ni av ti barn starter på skole er det vanskelig å se for seg at lille meg kan utrette en reell forskjell.

Her har mediene et stort forbedringspotensial og en viktig rolle å spille. Det må satses mer på konstruktiv journalistik der også positive nyheter og framgang får sin rettmessige plass i mediebildet. Vi trenger også mer fokus på de strukturelle endringene som over tid drastisk endrer verden slik vi kjenner den.

Du som samfunnsborger har en plikt til å bli mer opplyst. Les deg opp om verdens utvikling, og vær kritisk neste gang du møter på noen som mener at alt var bedre før enn nå. Verden i dag er langt fra perfekt og det fulle potensialet til menneskeheten er langt fra utnyttet. Fortsatt lever uforholdsmessig mange i ekstrem fattigdom, alt for mange dør i krig og klimaendringene blir absolutt ikke tatt tilstrekkelig på alvor. Likevel er ting kanskje ikke like dårlig stilt som du tror, og fortsetter dagens tendenser er det grunn til å forvente at verden om ti år på mange områder vil være vesentlig bedre enn den vi har i dag.

STUDENTJODEL

02

📍

1 km

Roser er røde
Figler er blå
Fikk endelig med meg dame hjem
fra byen i går
Men fikk ikke stå

69

02

📍

1 km

Hver natt til mandag har jeg morenitt
om at Hølleir fra Lüksustellen
banker på og forteller meg hvor mye
penger jeg har brukt på tinder plus
og mislykkede dates det siste året

65

📍

1 km

1 km

Tabbe å sende en dyslektiker ut for å
kjøpe reddik til linjeforeningsfesten

122

📍

1 km

1 km

I'm eddikit to you, hooked on your
love. #eddik

23

📍

1 km

1 km

Nå tror jeg Trondheim er tom for
eddikvittser

30

📍

1 km

1 km

Er det farlig å drikke eddik?
Spør for en venn

66

📍

1 km

1 km

Håper at media forstår at det er
Smørekoppen som er mentalt
vanskeligstilt og ikke hele NTNU.
Håper, men tror ikke

34

📍

1 km

1 km

Det ryktes at Johaug's tidligere lege
har fått ny jobb i Smørekoppen

166

04

📍

1 km

1 km

Tydeligvis mange som liker Garrix
likevel

14

04

📍

1 km

1 km

Hvor blir det av studentene i denne
valgkampen? Glemmes de?

3

📍

1 km

1 km

Ed. Edd n Eddik

ILLUSTRASJON: Benjamin Drews

Kjært barn - nytt navn

Forfatter av debattinnlegget mener kulturredaktør i Under Dusken viser tegn til manglende kunnskap om feminisme.

JULIE SOLVIN JACOBSEN

Student

Det finnes mange misoppfatninger angående hva ideologien «Feminisme» innebærer. Dette er et tegn på manglende kunnskap som svekker feminismens sak. Jeg leste en slik type misoppfatning i «Kjært barn – nytt navn?» i Under Dusken nr. 8, 2017. Her påstår forfatteren at «(..) feminisme, eller kvinnisme betyr likestilling for kvinner, og kun kvinner», og spør seg hvorfor menn må nøye seg med andreplassen i likestillingsløpet. Dette er provoserende å lese. Dette er langt ifra definisjonen på det gode feminismen faktisk står for.

Det Store Norske Leksikon definerer feminismen som «en fellesbetegnelse for ideologi, idétradisjon, etikk, politikk, og akademisk virksomhet som handler om frihet, likestilling og rettferdighet for begge kjønn.» Til tross for dette forstår jeg folkets skepsis mot feminismen. Det er få mennesker i Norge i dag som mener kvinner bør undertrykkes. Dette er gammeldagse holdninger. Derfor dukker det stadig

opp spørsmål som: «Hva skal man med feminismen i dag? Hvorfor endrer vi ikke navnet til noe mer kjønnsnøytralt?»

Dessverre er det ikke slik at alle kampene er over til tross for at man ikke ser de like tydelig foran seg. Selv i Norge finnes det flere negative sosiale forskjeller mellom kjønnene. Disse kan ikke nødvendigvis tallfestes, men de er likevel til stede. Når man vokser opp blir man opplært gjennom kultur og sosiale normer hvordan man kan forvente å bli behandlet som gutt eller jente, og hvordan man skal behandle det motsatte kjønn. Dette kommer gjerne til uttrykk når man blir voksen og skal ut i arbeidslivet eller ut på byen. I jobbsammenhenger hvor kvinnelige sjefer får stempelen «bitchy», får en mannlig sjef stempelet som sterk og rettferdig. På byen kan kvinner raskt bli stemplet som «løs», hvor en gutt med samme oppførsel får status som «player». I arbeidslivet er forskjellene i lederlønninger fortsatt åpenbare. Et annet eksempel er hyppigheten av voldtekt. En av ti kvinner i dag har blitt voldtatt. Det er trolig store mørketall.

Mange overser også hvordan feminismen ikke bare retter seg mot kvinners rolle i samfunnet, men

også mot menns rolle. Feminismen handler om kjønnsroller, og hvordan styrken alltid har ligget i maskulinitet, mens svakhet har ligget i femininitet. Derfor vil jeg si at feminismen også kjemper for menn. Menn skal kunne ha like stor rett på barneomsorg som kvinner. Menn skal også kunne gråte og vise følelser uten at det blir sett ned på. Menn skal også kunne ha en feminin side, uten at det er et tegn på svakhet. Derfor trenger menn feminismen like mye som kvinner trenger den.

Jeg mener det er rom for å skape en ny bevegelse som fokuserer på likestilling fra en annen innfallsvinkel slik forfatteren i «Kjært barn – nytt navn» forespeiler. Jeg mener også at feminismen er mer enn et godt nok navn til det innholdet det faktisk representerer. Vi har i dag mange maskuline ord i språket som refererer til begge kjønn (styrmann, nordmann o.l.), så hvorfor kan ikke et feminint ord også være kjønnsnøytralt? Når ble navnet på noe viktigere enn innholdet?

SAMFUNDETLEDER

Tale Bærland, leder ved Studentersamfundet i Trondhjem

ILLUSTRASJON: Øyvind Opsahl

Hvem skal du gå for?

Til helgen går den årlige PRIDE-paraden av stabelen her i Trondheim. Den 16. september kommer organisasjoner og personer sammen for å gå i tog for de som ikke kan gå selv. Årets tema er «gå for meg», og jeg har tenkt med meg selv - hvem skal jeg gå for? For de jeg kjenner i LHBT-miljøet har det jo så fint. De er åpne om sin legning med venner og familie. De har ikke nødvendigvis følt på at det å «komme ut av skapet» var en stor greie, for hvem har egentlig puttet de i det skapet?

Ved å gå inn på «Gå for meg» sine sider, fikk jeg derimot øynene litt mer opp. For det er fortsatt mange i Norge som ikke tør å gå i tog. Om det er fordi de ikke føler de blir godtatt for den de er, eller er redde for at familien ikke skal akseptere den de elsker. Det fins mange grunner til at noen ikke tør å gå i PRIDE-parade, selv i Norge.

I 1972 ble man ikke lenger straffeforfulgt for å være homofil i Norge, og mye har skjedd siden da. Man ble etter hvert ikke lenger sett på som psykisk syk om man elsket noen av samme kjønn. På nittitallet fikk man partnerskapsloven, som i 2008 skulle utvikle seg til ekteskapsloven. Likekjønnede par fikk nå lov til å gifte seg, adoptere og kunne få assistert befruktning.

Så sent som i 2010 ble det å være transvestitt fjernet som en sykdomsdiagnose. I 2016 kom det endringer som ga rett til å endre juridisk kjønn. Selv om mye positivt har skjedd de siste årene gjenstår det mye.

Det er også viktig at vi i Norge, som kan gå i tog, bruker denne mulighet til å støtte de i verden som ikke kan det. I over sytti land er det ulovlig å ha sex med noen av samme kjønn, og det kan føre til dødsstraff i tolv av disse landene. Noen land har også snudd fra en liberaliserende politikk til en mer konservativ. Ta Russland for eksempel, der ble homofili avkriminalisert i 1993. Vi vet i dag at dette ikke lenger er realitet. Etter 2006 har flere regioner i landet innført lover mot homofil propaganda.

Så hvem skal du gå for? De i Norge som ikke tør å gå selv? De utenfor våre grenser som ikke kan gå selv? Uansett - bruk muligheten til å støtte opp om andre. Man trenger ikke tilhøre miljøet for å gå i PRIDE-paraden. Stell deg bak Samfundets fane, eller en av de andre organisasjonene som skal gå. For en ting er sikkert, det som for noen er en grunn til å la være er en grunn for oss å gå.

DEBATTKALENDER

Pride House: Skeiv og samisk – panelsamtale om identiteter

Tirsdag 12. september 18.00-20.00

Litteraturhuset i Trondheim

Denne kvelden skal det diskuteres hvordan man kombinerer ulike identiteter i dagens samfunn. Fokuset vil ligge på skeiv og samisk identitet.

Onsdagsdebatten: Trenger vi kjønn?

Onsdag 13. september 18.00-20.00

Studentersamfundet

Kjønn er ikke lenger kun et spørsmål om biologi, men også identitet. Er hele kjønnsbegrepet utdatert? Dette temaet skal tas opp på Studentersamfundet under Pride i Trondheim.

Verdens Beste Nyheter: Infomøte

Torsdag 14. september, 12.30-13.00

Dragvoll, D110

Det nærmer seg SAIH sin årlige utdeling av avisen med bare gode nyheter om framgang i verden. I den anledning inviterer organisasjonen til informasjonsmøte på Dragvoll, med gratis kake.

From Russia with Love - Livet som LHBT-aktivist i dagens Russland

Torsdag 14. september, 18.00-19.30

Litteraturhuset i Trondheim

En LHBT aktivist kommer til Trondheim for å fortelle om sine erfaringer som LHBT person i Russland. Aktivisten går under navnet «Valentina» og er som regel anonym grunnet gjentatte trusler.

Humanisme og religionskritikk: Åpent møte med Levi Fragell

Tirsdag 19. september, 19.00- 21.00

Litteraturhuset i Trondheim

Levi Fragell vokste opp i pinsebevegelsen, før han brøt med den da han var 22 år. 19. september kommer han til litteraturhuset i Trondheim for å diskutere religionskritikk og humanisme.

Forskning på død og liv

Tirsdag 26. september

Litteraturhuset i Trondheim

Hvilke verdier står på spill når man bruker materiale fra de døde i forskning? Hva har menneskeverd med døden å gjøre? Dette skal diskuteres når NTNU og de nasjonale forskningsetiske komiteene inviterer til debatt.

Fargerik forkjemper

Sverre Ohlgren kom ikke ut av skapet før han var 28. Det var aldri åpenbart at han skulle lede Trondheim Pride.

TEKST: Elise Rønningen, Runar Johnsen | FOTO: Marthe Stoksvik, Eirik Åsheim

Det er fuktig og kjølig i luften, og lukten av gammelt gress stiger opp mens han raker løvet som har ligget under snøen vinteren gjennom. Storebror sliter med å holde bladene samlet i en dunge, mens vinden pisker i ansiktet. Sverre skraper langs den store plenen.

Han tenner en fyrstikk og slenger den i mengden med gress og annet rot. Gresset tar sakte men sikkert fyr, og flammene jobber seg opp den store dungen. De blir stående og stirre inn i flammene så de ikke sprer seg. Foreldrene deres var på jobb, og hadde gitt dem klar beskjed om å rydde til pinsen. Det var bare å høre etter. Det var ikke noe poeng i å gjøre noe annet.

SKOG OG MARK. – Slike spørsmål liker jeg. Barndommen min var fantastisk, jeg hadde en vennegjeng på samme alder som bodde like i nærheten. Det skal ikke så mye til før Sverre Ohlgren begynner å fortelle om barndommen. Han smiler freidig mens han beskriver et frodig og avbalansert liv på Charlottenlund. Den gangen var det nemlig ikke slik at Charlottenlund var en del av byen. Det var det de den gang kalte «på landet». Ikke var det store boligfelt, og man måtte reise et lite stykke for å komme til nærmeste nabo.

Ohlgren hadde tre eldre brødre, og en yngre søster. Brødrene hans jobbet ofte på slakterbutikken

SVERRE OHLGREN

Aktuell med:
Leder for Trondheim Pride 2017

Født:
14. mai (men ønsker ikke å si årstall)

Fra:
Charlottenlund, Trondheim

Studert:
Livets skole

Jobb:
Interiør - har tidligere drevet interiørbutikk

som foreldrene eide, mens han ble den som stelte hjemme. Matlaging og barnepass var hans jobb.

– Det var ikke så mye å si på slikt den gangen. Det var pappa som bestemte hvem som skulle jobbe hvor. Da ble jeg sendt på kjøkkenet.

De bodde i et stort hus og hadde en enorm tomt med skogen like ved. En gang han hadde blitt beskyldt for noe, valgte han å flykte til skogs. Akkurat hva han ble beskyldt for husker han ikke, men han husker den ekle følelsen av å rømme hjemmefra. Det ble bare med den ene gangen.

Det var heller ingen kjære mor på søndager. Hvilledagen skulle holdes hellig, men i form av fjelltur i Bymarka. De måtte møte opp hver søndag, syke eller friske. Sverre Ohlgren selv ser kun positive sider med tvangsturene.

– Det lærte meg å sette pris på naturen, og jeg elsker fortsatt å gå i fjellet. Det lukter så fantastisk godt, og jeg minnes alle de fine turene med familien.

ÅPNET SKAPET SENT. Å beskrive seg selv er Ohlgren mindre begeistret for. Han må tenke seg litt om for å finne de rette ordene.

– Dette er det verste med intervju. Å beskrive seg selv er ikke lett. Men jeg vil tro jeg var en relativt ►

ordentlig gutt. Jeg var med på noen få guttestreker her og der, men aldri noe alvorlig, ler han.

Det var ikke før han ble litt eldre at han slo ut håret, og den ordentlige gutten ble litt mer komplisert.

Han var hele 28 år gammel da han valgte å komme ut av skapet. Da hadde han vært gjennom flere forhold med damer, og hadde til og med vært forlovet. Den dagen han kom ut, var det ingenting som stemte med livet han levde, og årsaken til at det ble slik har han enda ikke klart å sette fingeren på.

– Akkurat der og da ga det mening, og det bare ble sånn. Jeg sliter enda den dag i dag å finne ut av hvorfor, men jeg angrer ikke på noen som helst måte.

Ohlgren beskriver seg selv som veldig heldig. Mange som kom ut på den tiden gjorde det i skjul. I Søndre gate lå det en klubb han brukte å besøke. Flere han kjente valgte å gå inn bakveien i frykt for å bli sett. Selv hadde han ingen store utfordringer etter den store kunngjøringen.

– Jeg har ikke opplevd mye motgang selv, men jeg har venner som har hatt det mye verre. Mulig det har noe med måten jeg er på, vil nesten tørre å påstå at man ikke kan se på meg at jeg er homofil, sier Ohlgren og ler høyt.

FIRE KJAPPE

Hva er din favorittfilm gjennom tidene?

Det tror jeg må være *Doctor Zhivago*, en gammel klassiker.

Ditt favoritt Pride-minne?

Definitivt hagefesten til den canadiske ambassadøren som ble arrangert på Oslo Pride i år! Der møttes ambassadører fra ti ulike land.

Det ble dekt et langbord hvor hvert land var representert. Det var veldig hyggelig.

Guilty pleasure?

Jeg har ofte et søtsug på kvelden ...

Hva frykter du mest i verden?

Spenningen mellom Nord-Korea og USA. Verden har for mange skumle ledere for øyeblikket, og det skremmer meg.

FLAMMER OPP. *Etter en god stund ser Sverre at flammene har forandret form og farge, og den store haugen har sakte blitt slukt. Han henter en stor stålplate og legger den forsiktig ned for å kvele flammene. Han må tilbake til kjøkenet for å lage middag til resten av familien kommer hjem, og vil ikke at de skal møtes av en skogbrann.*

Når flammene har slukket helt, legger de stålplaten tilbake i utstyrsboden, og går inn. I det de åpner døren skinner et voldsomt lys bak dem, og de kan se skyggene sine dansende på veggen. Guttene snur seg forskrekket rundt til et høylytt brak. Bak dem skyter ilden i været, langt over hustaket, og boden kan knapt skimtes gjennom flammene som slikker langs veggene.

PRIDE I HJERTET. Helt siden 1998 har Trondheim Pride vært et fast innslag i byen. Festivalen har vært gjennom flere navnebytter siden den gang, men Ohlgren selv var med på å få gjennom Trondheim Pride i 2012. Året før hadde de et prøveprosjekt med å kalle den Skakkfestivalen for å gi det et trøndersk og humoristisk preg. Det ble bare med det ene året, det falt ikke helt i smak.

– Festivalen utviklet seg mye på kort tid og vi hadde blitt store. Da var det på tide å gjøre den mer

internasjonal, forklarer Ohlgren.

Han mener selv at han ble «headhundet» til arrangementet i 2007 av den daværende lederen. Oppgaven hans var å få flere skveive voksne til å føle seg mer inkludert.

– Dum som jeg var sa jeg at jeg kunne bidra, siden jeg hadde en stor omgangskrets. Etter det tok det aldri slutt, og jeg angrer ikke.

Det var ikke en selvfølge for Ohlgren å engasjere seg i det skeive miljøet. Han levde sitt eget liv og brydde seg lite om hva som skjedde utenfor sin egen boble. En dag fikk han et lite innblikk i hva som faktisk var realitetene for mange, og hvilke rettigheter miljøet ble nektet rundt om i verden. Det gjorde inntrykk.

– På den tiden så jeg litt snevert på homofili-miljøet, og jeg var veldig dømmende. Jeg kan trygt si at jeg har lært utrolig mye i løpet av de siste ti årene, sier Ohlgren og humrer.

På de ti årene har prioriteringene i Ohlgrens liv forandret seg drastisk. Han har lært seg å akseptere alle, og han har blitt opptatt av at alle skal ha muligheten til å utvikle sin egen personlighet. For muligheten til å være seg selv burde vært en selvfølge.

LA DET ALDRI TA SLUTT. Det er mye Ohlgren gleder seg til under årets Pride, spesielt de battene. Der skal viktige tema drøftes, noe som for håpentligvis vil vise mangfoldet i det skeive miljøet.

– Vi har fått et viktig samarbeid med både Studentersamfundet og Amnesty, legger Ohlgren til. Spesielt gleder han seg til Amnesty sitt møte om Russland.

– Vi har sett at det går framover for skeive i store deler av verden, men det går andre veien i Russland. Der var det enklere å være skeiv før enn det er i dag, noe som er veldig oppsiktsvekkende.

Likevel vil alltid høydepunktet under Pride være paraden som avslutter festivalen. For mange er dette også det mest synlige. Ohlgren forteller at enkelte kun ser «skrullene», og går glipp av det viktigste poenget.

– Hvis man kun fokuserer på «skrullene» i paraden, og ikke ser hele Pride-bildet, har man ikke deltatt i festivalen.

For Ohlgren er Trondheim Pride så mye mer enn bare paraden. Ikke bare skal en viktig sak belyses, men man skal også skape samhold og solidaritet.

Antall «skruller» i paraden har økt betraktelig de

siste årene, og i fjor økte den med 1500 deltakere fra året før. Hele 3500 mennesker deltok. I år har de et mål om å nå 5000 deltakere. Men det kan aldri bli for mange.

Det er også skeive som ikke føler at de passer inn i et arrangement som Pride. Hvert år prøver man å tilfredsstille flest mulig, men erfaringer fra tidligere år tilsier at det er vanskelig. Ohlgren påpeker at det er like stor variasjon i det skeive miljøet som resten av samfunnet.

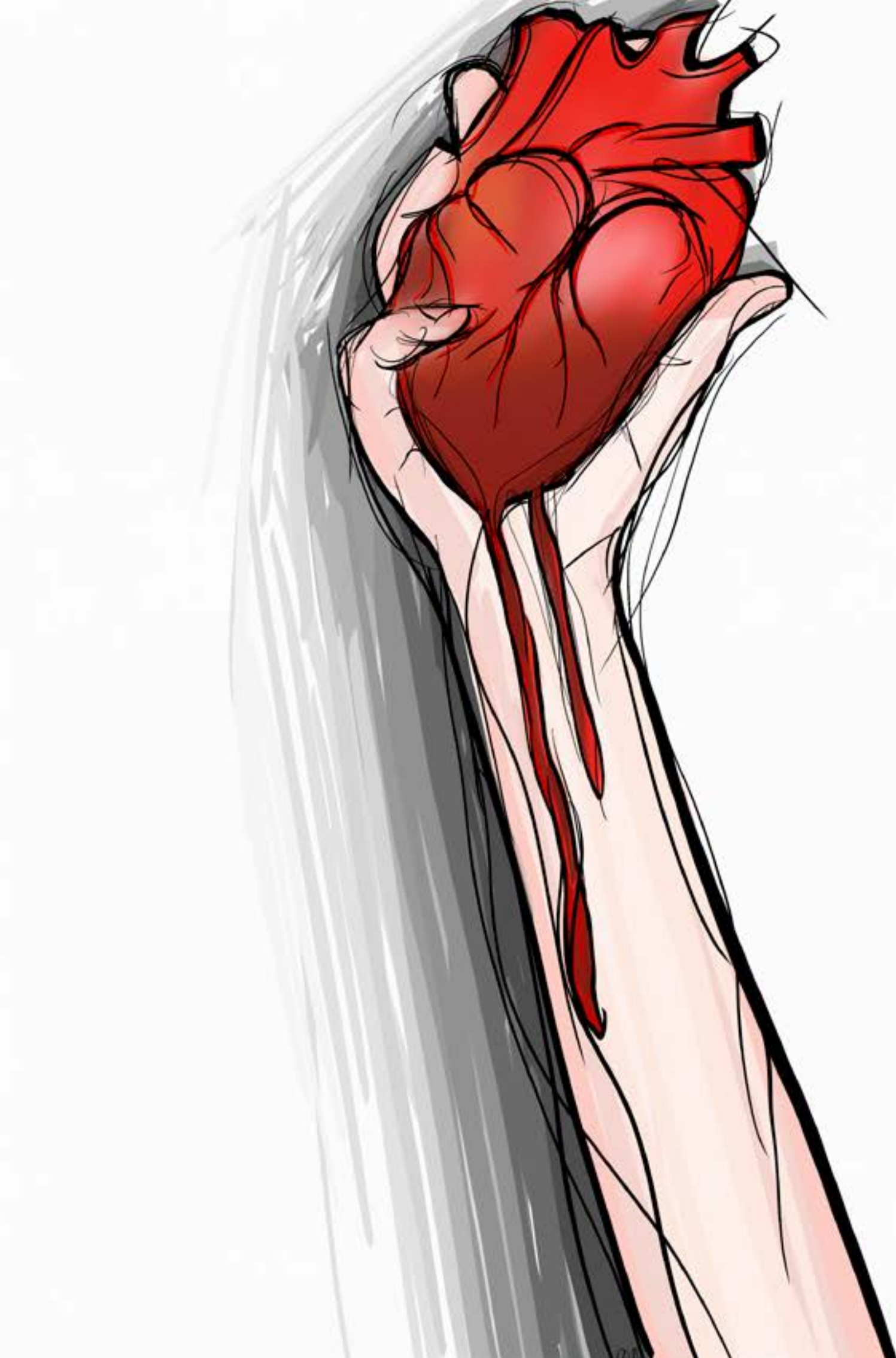
RØYK SOM RIVER. *De kan kjenne varmen som stråler fra det ufrivillige pinsebålet. Lukten av bensin, krutt og svidd plast river i neseborene, og fyller Sverre med uro. Han vet at det både er våpen og fyrverkeri i den boden. Plutselig kommer foreldrene løpende. De er hysteriske og stirrer rådvilt i flammene. Han får aldri noe kjeft fra dem, og det nevnes ikke igjen.*

– Akkurat der og da ga det mening, og det bare ble sånn. Jeg sliter enda den dag i dag å finne ut av hvorfor, men jeg angrer ikke på noen som helst måte.

– Hvis man kun fokuserer på «skrullene» i paraden, og ikke ser hele Pride-bildet, har man ikke deltatt i festivalen.

Den ultimate gaven

Det er et fremmed hjerte som banker i Stians bryst

TEKST: Marie Lytomt Norum, Mari Wigdel | FOTO: Jonas Halse Rygh, Mari Haugan | ILLUSTRASJON: Pernille Grimsrud

Stian Gullaksen på 24 år ser helt vanlig ut, der han sitter på Mormors Stue, lett og ledig. Men Stian skulle egentlig vært død. I 2009, da han var 15 år gammel, opplevde han at oppoverbakkene på vei til skolen begynte å bli tyngre og tyngre å gå. Utenom vanlige influensasymptomer, var det likevel ingen forvarsel om at hjertet hans var i ferd med å svikte. En kveld da han skulle legge seg fikk han ikke puste.

- Vi dro rett til legevakta. Der fant de ganske «heavy» med væske i lungene og nedsatte hjertefunksjoner. De la meg i narkose, og to dager senere våknet jeg i Oslo.
- Da Stian lå i narkose, ble det operert inn en mekanisk hjertepumpe, en LVAD. Den skulle hjelpe Stians venstre ventrikkel med pumpefunksjonen, men var ingen endelig løsning.
- LVAD er veldig midlertidig. Den skal hjelpe kroppen til å komme seg før den eventuelle transplantasjonen. Det er det siste steget.

PLUGGA FAST I VEGGEN. Etter at hjertepumpa var operert inn måtte kroppen trenes opp igjen, mens han ventet på et nytt hjerte.

- Jeg var lenge sengeliggende, og mista en del muskelmasse. Første trening var å gå i en trapp, og bare det var kjempetungt.

Hjertepumpa som Stian bar på gikk på strøm. Ledningen gikk fra hjertet, ut fra et innstikksår i magen, og til en ryggsekk med batteri.

- Ryggsekken inneholdt en batterienhet med reservebatteri, og når jeg skulle bytte batteriet måtte den kobles over på et annet batteri. Så jeg sto der, med livet mitt i en ryggsekk.
- Batteriet til hjertepumpa måtte lades omtrent hver sjette time, så om natta ble Stian plugga i veggen. I denne perioden var han avhengig av alltid å ha noen rundt seg.
- Jeg ble drit lei av pappa, kan du si, sier han og gir fra seg en genuin latter.
- Etterhvert pådro Stian seg en infeksjon i innstikksåret hvor ledningen var.
- Etsliktsårvilaldrigro,fordiledningenbevegerseg. Infeksjonen begynte å krype seg oppover ledningen. Den kunne nådd hjertet. Det gjorde at jeg ble prioritert i donorkøen.

EN ISKALD DISKUSJON. I Norge i dag er det 445 mennesker på venteliste for organtransplantasjon. Seksjonsoverlege Rune Mo ved St. Olavs Hospital forteller at det er en iskald diskusjon om hvilke pasienter som skal bli prioritert. Skal tilbudet gis til den som er i størst livsfare, eller til den som har størst sjanse for et langt liv etter transplantasjonen?

- Det er flere som vil kunne dra nytte av en hjerte-transplantasjon enn som transplanteres. Unge pasienter med lang forventet levetid, uten andre kompliserende sykdom, vil bli prioritert. De vil ha høyest sannsynlighet for å dra nytte av organet, sier han med en alvorlig mine.

IKKE SOM Å VÆRE FRISK. Det var tilfeldig at det var Mo som hadde vakt den dagen Stians hjerte sviktet. Han har vært Stians kardiolog og kontaktperson siden. De har i løpet av årene fått mer enn en profesjonell relasjon. Stian har deltatt sammen med ham på konferanser for leger og sykepleiere for å være et ansikt på hjertetransplantasjon.

- Stian er en flink formidler. Det er flott å få sånne vitnesbyrd. Dette er ikke bare noe man leser om i et blad, det er reelt. Det gjelder et menneske, sier Mo.
- Kardiologen har flere titalls hjertetransplanterte pasienter i Midt-Norge, som han skal gjennomføre rutinemessige kontroller for.
- Det å være hjertetransplantert er ikke som å være frisk, og du vil få medisinsk behandling på livstid. Når du er transplantert, kan det tilkomme komplikasjoner av forskjellige slag, og det skal vi fange opp.
- Han forteller at de mest alvorlige langtidskomplikasjonene etter en hjertetransplantasjon er nyresvikt, nyresykdom, hjerte-kransåresykdom, og

HJERTETRANSPLANTASJON

- Den første hjertetransplantasjonen ble utført av Christian Barnard i 1967, i Cape Town i Sør-Afrika.
- Første hjertetransplantasjon i Norge ble utført på Rikshospitalet i 1983.
- Det transplanteres årlig 25-35 hjerter i Norge.
- Donormangel er avgjørende for at ikke flere kan behandles.
- Kriteriet for å komme på venteliste for å få hjertetransplantasjon er at du har maksimalt ett år igjen å leve.
- Gjennomsnittlig levetid etter en hjertetransplantasjon er på verdensbasis 12 år.

Kilde: Rikshospitalet og Tidsskriftet Den norske legeforening

kreftutvikling. Likevel er han tydelig på at hjerte-transplantasjon er en god behandling for pasienter som trenger nytt hjerte.

ET PUSLESPILL UTEN LIKE. I 2010 fikk Stian den etterlengtede beskjeden om at de hadde et nytt hjerte til ham.

- Det er jo den beste telefonsamtalen du får, sier han, med senket stemme.
- Jeg satt på sykehuset i Trondheim med infeksjon. De ringte tolv på dagen fra Rikshospitalet og ba meg komme meg så fort som mulig til Oslo. Organet er en ferskvare, du har bare noen få timer på deg før det ikke lenger kan brukes. Vi tok med oss den alltid ferdigpakka baggen og satt oss på første rutebuss. Fem timer senere lå jeg på operasjonsbordet.
- Stian er takknemlig for at han ikke måtte vente lenger før de fant en match, for det er mye som skal stemme før legene kan finne et organ som passer. Det finnes pasienter som må vente i flere år.
- Det er et puslespill uten like å finne det ene organet. Vevstype, blodtype og størrelse, alt skal passe. Du kan ikke gi et voksent hjerte til et lite barn.

GODFØLELSEN. Da Stian kom til seg selv etter transplantasjonen var han, mest av alt, glad for å ►

– Så jeg stod der, med livet mitt i en ryggsekk.

Stian Gullaksen

våkne. Det tok ikke lang tid før helsepersonellet skulle sette i gang kroppen hans.

– Etter bare en halvtime skulle de pakke i meg mat, og da det var gått en time måtte jeg opp å stå. Alt skulle settes i gang, fordi jo mer kroppen brukes, jo mer vil hjertet settes i gang.

Et glimt Stian husker godt er godfølelsen han opplevde da han våknet.

– Det var verdens fineste følelse. Plutselig var alle ledningene borte og jeg var veldig letta over å bli kvitt batterienheten jeg gikk og bar på hele tiden.

DISTANSERT. I dag har Stian et distansert forhold til at det er et annet menneskes hjerte som banker inni ham.

– Jeg får en liten påminnelse hver dag ettersom jeg tar tabletter, men det har blitt en rutine. Det er ikke sånn at jeg våkner opp og tenker «shit, jeg er transplantert». Jeg har egentlig slutta å tenke på det.

Stian har aldri vært glad i trening, og har vært lite plaget med det fysiske etter transplantasjonen.

– Man blir oppmuntret til å være fysisk aktiv og trene opp kroppen, men jeg er veldig tilfreds med å være der jeg er nå. Fysisk er jeg der andre er. Jeg er lite plaget.

Likevel har opplevelsen forandret Stian i måten han møter livet på.

– Jeg er blitt veldig aksepterende. Ting er som de er. Det er ikke noe du kan gjøre med det. Man må godta det, det er jo ingen å bli sur på. Jeg var 16 år, og livet var «der» på meg.

Han forteller at han fortsatt er mer utsatt for sykdom fordi han går på immundempende medisiner, men det ser ikke ut til å sette stengsler mellom Stian og livet.

– Jeg kan for eksempel ikke spise sushi, men det gir jeg litt faen i, sier han og ler.

KROPPENS FRASTØTINGSMEKANISME. Dårlig immunforsvar er gull verdt for organtransplanterte. Tidligere var kroppens eget forsvar mot organer fra en annen kropp en av de største utfordringene ved en transplantasjon. I dag har moderne immunhemmende behandling redusert forekomsten av avstøtningsreaksjoner. For å unngå at kroppen skal gå til angrep på det ukjente organet, må Stian derfor gå på immunsupprimerende medikamenter.

– Immunforsvaret mitt vil aldri godta dette

organet som sitt eget, fordi den har et annet DNA. Kroppen vil hele tiden prøve å bli kvitt det, sier han.

De immundempende medisinene må være sterke nok til å hindre frastøting, samtidig som de ikke må være så sterke at kroppen får andre infeksjoner.

– Siden immunforsvaret svekkes med medisinene, er kreft er det som tar de fleste til slutt. Andre avstøter organet, og dør ganske fort. Vi har alle forskjellige forutsetninger.

DE STORE HELTENE. Det verste øyeblikket i livet, er når du innser at en av dine nærmeste er i ferd med å gå bort. Anestesi- og donoransvarlig lege Johan-Arnt Hegvik ved St. Olavs Hospital, har sett flere familier gå gjennom denne prosessen. Dersom legene innser at personen ikke vil overleve, men likevel har potensial til å bli organdonor, er det oftest intensivlegene som må ta den tunge og avgjørende samtalen med de pårørende.

– Som leger skal vi aktivt lete etter tegn til liv hos hardt skadde pasienter, men har vi kommet i den situasjonen at alt håp er ute, må vi informere de pårørende om at det er to veier å gå. Den ene veien er å avslutte, den andre veien er donasjon. Det er tåre-

nes teater. Ingen av oss, verken pårørende eller behandlere, er uberørt eller ved sine fulle fem i denne samtalen.

Hegvik vet at det finnes personer som kan få livet sitt snudd på hodet dersom svært syke pasienter får organer etter en donasjon. Men det er ikke det han fokuserer på i denne situasjonen. Det viktigste for ham er å tilrettelegge for at pasientens siste vilje blir ivaretatt, og at de etterlatte opplever verdighet og ærbødighet i møte med døden. For å unngå at den potensielle mottakeren kan påvirke donorens ønske, er det en mur mellom legene på giversiden og den som kan motta organet.

– De som velger å donere organer, er de store heltene. De gir, men de får ingenting tilbake. Dette skjer i en absurd og redselsfull situasjon, hvor familien tenker på andres sykdom og bedring. Etter min mening er organdonasjon den ultimate gaven.

Hegvik tror likevel at organdonasjon kan være det eneste som ikke er vondt i situasjonen. At det kan være en trøst til de som er igjen.

HVEM EIER ORGANENE DINE? I januar innførte Frankrike en ny transplantasjonslov som sier

at alle i utgangspunktet er donorer. Personer som er imot dette, må ta et aktivt standpunkt ved å melde sitt nei i et offentlig register. Dette betyr at alle er potensielle donorer dersom de ikke har sagt nei, også mot de pårørendes vilje. Stian mener at et slikt register er bortkastede ressurser.

– Personlig er jeg veldig imot det. Hvis du skal ha et nei-register, er det som om staten har eierskap til kroppen din. Det er en skremmende tanke for mange, og det kan føre til at noen melder seg inn i registeret som en protest.

I Norge finnes det verken et ja- eller nei-register for transplantasjoner. Det er den muntlige samtalen som er og blir den viktigste. Loven sier at det er donoren selv, den avdøde, som har rett til å bestemme hva som skal skje med organene. Det er derfor Stian og Stiftelsen Organdonasjon jobber med å fremme saken. De vil ikke presse noen til å si at de skal bli donorer, men de vil at alle skal ta et standpunkt. Det viktigste er ikke om svaret er ja eller nei, men at de nærmeste er informert – på forhånd.

– Jeg synes det er greit dersom noen ikke vil gi organene sine. Det er noe vi skal respektere. I bunn og grunn eier du din egen kropp, uansett om du er

død eller ikke. Vi kan ikke tvinge noen, for det blir feil det og. Vi får heller bruke tiden vår til å overbevise, og få andre til å tenke på hvor fint utfallet kan være.

STØRRE ENN OSS. På Mormors Stue har stemningen blitt mer alvorlig. Stian tenker på at organdonasjon kan være en vanskelig beslutning å ta for de etterlatte. Å måtte ta stilling til om legene skal få fjerne organene til en av dine nærmeste, brått og uventet, kan føre til et tvert nei.

– Noen tenker at organdonasjon er en fin måte å hedre den avdøde på, mens andre tenker at «Nei, dette er gutten vår. Vi kan ikke dele ham ut». Det er mange som sier nei fordi det er den tryggeste avgjørelsen å ta når de ikke vet hva den avdøde ville, forteller han.

Stian synes organdonasjon er et ubehagelig tema å snakke om.

– Det er mørkt og dystert, og mye større enn noen av oss. Men det at jeg skulle vært død er en reell tanke. Hvis den ene personen ikke hadde sagt ja, så hadde ikke jeg sittet her. **UD**

HVORDAN BLI ORGANDONOR

1. Si det til dine nærmeste! Det er de som skal bekrefte ditt ønske til legene etter din død. Dine nærmeste kan være familie, venner, kollegaer, fastlege eller naboer.
2. Fyll ut donorkort. Når dine nærmeste er informert, kan du velge å fylle ut et donorkort. Det er en bekreftelse på at du har sagt ifra. Velg om du vil ha kortet i lommeboken eller på mobilen.

Kilde: Stiftelsen Organdonasjon

HVEM KAN BLI ORGANDONOR?

Alle kan si ja til organdonasjon, men de som faktisk blir organdonorer er som regel personer som dør dør mens de er i respirator, på et av landets donorsykehus. Dessuten må en rekke medisinske krav være oppfylt. Organdonasjon er mulig ved 0,4-0,5 % av alle dødsfall.

Kilde: Stiftelsen Organdonasjon

Vil du kjøre taxi på heltid eller deltid?

Send søknad til
post@nidarostaxi.no

tlf: 07283

– Det å være hjertetransplantert er ikke som å være frisk, og du vil få medisinsk behandling på livstid.

Rune Mo, Seksjonsoverlege ved St. Olavs Hospital

– Som leger skal vi aktivt lete etter tegn til liv hos hardt skadde pasienter, men har vi kommet i den situasjonen at alt håp er ute, må vi informere de pårørende om at det er to veier å gå.

Johan-Arnt Hegvik, Anestesi- og donoransvarlig lege ved St. Olavs Hospital

Avfallsplassens hemmeligheter

Synes du det er litt rart at du ikke skal sortere ut mat fra restavfallet ditt her i Trondheim? Vi tok en tur til Heggstadmoen gjenvinningsstasjon for å finne ut mer om avfallssorteringen i Trondheim.

TEKST: Karoline Bernklev | FOTO: Hilde Hefte Haug

Mellom høye søppelhauger og lastebiler med avfall snakker Berit Nordseth ivrig om avfallssortering. Hun jobber som kommunikasjonsrådgiver i Trondheim Renholdsverk, og kan forstå at noen synes kildesortering kan være vanskelig.

- Det som er med avfallsbransjen i Norge, er at det er opp til hver enkelt kommune hvordan de sorterer. Det er en del forskjeller fra kommune til kommune.

I Trondheim er det altså slik at matavfallet ikke skal sorteres ut, slik som blant annet i nabokommunen Malvik. Selv om det er noe samarbeid på tvers av kommunene, er det begrenset hvor mye man får endret på, ifølge Nordseth.

- Hvordan man skal gjøre det i en kommune er jo politisk bestemt.

Nordseth forteller at man må vite hva man skal bruke matavfallet til hvis man skal sortere det ut, og at dette også gjøres på forskjellige måter fra kommune til kommune.

MIDTBYPUNKT. På gjenvinningsstasjonen er aktivitetsnivået høyt. Det kommer stadig biler kjørende inn på avleveringen for private husholdninger. Området er inndelt i forskjellige stasjoner, og her kastes alt fra planker og isoporesker til store mengder plastemballasje og papp.

- Hvis man har handlet mye eller pusset opp, kan man komme hit og levere avfallet. Det er noen ting man må betale for å levere, som madrasser og ødelagte sofaer. Dette finner man en oversikt over på nettsiden vår.

Nordseth forteller at man i Trondheim skiller mellom det som heter henteordning og bringeordning. Alle husstander utenfor midtbyen har henteordning på papp/papir, restavfall og plastemballasje, som vil si at avfallet blir hentet hjemme hos dem. I midtbyen har alle henteordning på restavfall, mens man har bringeordning på avfall som plastemballasje og papp/papir, så dette må tas med til såkalte midtbypunkter.

- Det handler rett og slett om plass. Vi har ikke areal til å sette ut søppeldunker ved alle boliger i midtbyen.

Felles for alle husstander er at det er bringeordning på glass- og metallemballasje, samt tekstiler. Dette må man altså bringe selv til avfallscontainere. I tillegg har alle husstander en rød boks for farlig avfall som samles inn to ganger i året.

BRUKTBUTIKK OG AVFALLSTAXI. Vi beveger oss sakte bortover langs avfallsstasjonen, og idet Nordseth skal fortelle om hva som skjer med søpla, går vi forbi stasjonens egen bruktbbutikk, Brukom.

- Ja, denne må jeg fortelle om, sier hun ivrig.
- Dette er gjenbruksbutikken. Her kan man levere ting man egentlig ville kastet, men som er brukbare. Alt i butikken er gratis, og man trenger ikke levere inn noe for å ta med seg noe ut igjen.

Inne i butikken er det flere nysgjerrige gjester som kikker rundt og tar med seg et par ting. ►

DETTE MÅ DU VITE:

I Trondheim sorterer man søppel i restavfall (inkludert matavfall), plast, papp/papir, glass/hermetikk, tekstiler og farlig avfall. I midtbyen må plast og papp leveres ved såkalte midtby-punkter. I hele kommunen leveres også glass og hermetikk på felles stasjoner.

Alle husstander i kommunen skal ha en rød boks til farlig avfall som hentes to ganger i året. Har man ikke en slik kan man ringe Trondheim Renholdsverk, som så skal levere en til husstanden. Batterier kastes som farlig avfall.

Mindre mengder isopor kan kastes i restavfall, ellers skal det leveres på gjenvinningsstasjonen på Heggstadmoen.

Melkekartonglotteriet pågår fortsatt. Husk å skriv navn og telefonnummer på kartonger du har brettet og stappet, så kan du bli med i konkurransen om pengepremier. Dette trekkes nasjonalt fire ganger i året.

Lurer du på noe om avfallssorteringen i Trondheim kan du sjekke nettsiden til Trondheim Renholdsverk på trv.no.

– Med papp og papir nærmer vi oss hundre prosent materialgjenvinning, mens med plast er tallet dessverre en del lavere. Dette handler gjerne om at plasten ikke er ren.

Berit Nordseth, Kommunikasjonsrådgiver i Trondheim Renholdsverk

Her har de både bøker, bilder og diverse kjøkkenutstyr. De har også sykler som har blitt fikset på og som gis bort gratis. Inne på innleveringsområdet til bruktbutikken står det en svart skinns sofa som ser ubrukt ut, et gammelt trebord og en lenestol - alt en på studentbudsjett kan trenge for å møblere stua.

– Jeg skulle ønske flere visste om dette tilbudet, sier Nordseth.

Avfallsstasjonen tilbyr såkalt avfallstaxi. Det er et tilbud Nordseth ser for seg at spesielt studenter kan nyte godt av.

– Det fungerer slik som med vanlig taxi. Hvis man har ryddet i kjelleren eller har store ting som skal kastes, kan man ringe en slik, og så kommer vi og henter.

Prisen på avfallstaxien avhenger litt av hvor mye man har, hvor mange som må hjelpe til og hvor lang tid det tar. Nordseth sier at studenter er en gruppe de ønsker å nå ut til med dette tilbudet.

– Spesielt på våren er det en utfordring med for-søpling rundt returpunktene, og da hender det jo at det er studenter som har lagt fra seg møbler og madrasser. Dette er en gruppe som kan bli bedre på avfallssortering, sier hun litt forsiktig og smiler.

AVFALL BLIR TIL STRØM. Når vi nærmer oss avdeling for farlig avfall, er det på tide med spørsmålet mange lurer på: Hva skjer egentlig med søpla vår etter at den har havnet på avfallsstasjonen?

– Den nye tankegangen nå er at man skal kildesortere for å ta vare på ressursene og holde dem i kretsløpet lengst mulig. Det er en del av det grønne skiftet, fordi disse ressursene varer jo ikke evig, forteller Nordseth med en alvorlig mine.

Selv om de fleste snakker om gjenvinning som én og samme ting, deler man gjerne inn i materialgjenvinning og energigjenvinning. Ved materialgjenvinning brukes materialet på nytt, som for eksempel gjenbruk av papp og plast.

– Med papp og papir nærmer vi oss hundre prosent materialgjenvinning, mens med plast er tallet dessverre en del lavere. Dette handler gjerne om at plasten ikke er ren.

Plasten sendes ut av landet for material- og energigjenvinning. Restavfallet brennes og brukes til å lage energi, som i Trondheim forsyner blant annet husstander, gressmatten på Lerkendal og St. Olavs Hospital med strøm.

– Når det kommer til tekstiler skal ødelagte klær og lignende nå leveres hos Fretex og Uff. Dette er også en ressurs som kan gjenvinnes, og som man vil ha ut av restavfallet.

Nordseth forteller at det ikke spiller noen rolle hvilken stand klærne er i, så lenge de er rene og tørre. Man trenger heller ikke legge brukbare klær og ødelagte klær i forskjellige poser, det sorteres uansett når de tas imot.

ENDRINGER I FRAMTIDEN. Inne på avdelingen for farlig avfall er det flere som står og sorterer ut ting som batterier, hårspray og fjernkontroller. De kan fortelle at avfallsbransjen stadig profesjonaliseres og at det nå stilles høye krav til de som skal ansettes.

– De skal jo blant annet håndtere farlig avfall, så man skal vite hva man driver med, forklarer Nordseth.

Det skal også bli endringer i hvordan avfallet skal sorteres her i Trondheim i framtiden. Nordseth forteller at det planlegges et ettersorteringsanlegg for Midt-Norge, slik de blant annet har på Romerike.

– Det betyr at det fortsatt er viktig å skille ut ressursene. Man skal ikke slutte med det, men det vil skje en ettersortering på anlegget. Det er tross alt noen ting maskinene kan gjøre bedre enn mennesker, sier Nordseth og ler litt.

Hun presiserer at disse planene befinner seg noen år inn i framtiden. Akkurat nå fokuserer de heller på å nå ut til studentene med informasjon om sortering av avfall og gjenbruk.

– Jeg skulle ønske flere visste om de tilbudene vi har, for det kan absolutt komme studentene til gode, avslutter Nordseth, tankefullt. **UD**

VIL DU ANNONSERE HOS OSS?
SEND E-POST TIL ANNONSE@STUDENTMEDIENE.NO

Spåkunstens bakside

På din egen rumpe skal du kjenne deg selv.

TEKST: Ola Haugstad | ILLUSTRADJON: Astrid Bøhler

Mennesker har alltid ment å kunne forutse framtida ved å se på stjernenes bevegelse, teblader og håndflater. Når du tenker over det, gir ingen av disse metodene mer mening enn den neste. Så hvorfor ikke spør med de ressursene du bokstavelig talt sitter på?

Rumpologi er kunsten å spå en person ved å «lese» deres rumpe. Ifølge rumpologiens dype innsikt, representerer din venstre rumpeball fortiden, den høyre vice versa. Personligheten din kan leses ut fra stumpens form, mens forsenkningen mellom rumpeballene symboliserer skillet mellom fortid og framtid. Det blir altså litt som å lese linjene i hånda di, bare for pørvoer. Visstnok kan kunsten føres tilbake til antikens Egypt og Babylon, der man smurte inn bakender med henna-maling og satte avtrykk på papyrusruller. Alt dette ifølge dagens verdensledende rumpolog, Jacqueline Stallone, Sylvester Stallones mor (jeg finner faktisk ikke på dette, journ.anm.).

Det er lukrativ business. I skrivende stund krever Stallone 600 dollar for å spå deg via mail, eller 300 dollar per rumpeball. På hennes hjemmesider kan du se et galleri med innsendte rumper, blant annet fra en mannlig Hollywood-gigolo og en kvinnelig filmstjerne, begge anonyme. Nederst står oppfordringa: «Don't sit on it – do it now!». Hvor mye Ulf Buck, en tysk «astrolog», krever, er uvisst. Til gjengjeld har han en egen spinn på rumpelesing – han er nemlig blind, og må derfor spå ved berøring. Tenk å gjøre karriere på seksuell trakassering.

Som en person som føler seg ekspesjonelt lite berørt av det metafysiske, skal jeg likevel forsøke meg som spåmann. Jeg tar ikke for meg hvilken som helst

rumpe, heller: Da jeg ikke stoler på blinde tyskere eller actionhelt-mødre, tar jeg på meg drittjobben med å lese min egen bakende. Navlebeskuing er for amatører.

Setemuskelen min bærer overraskende lite preg av timevis med stillesitting foran bøker og skjermer av diverse slag. Stumpen er derfor relativt liten, men oppsiktsvekkende spretten. Det er litt krevende å skulle se formen tydelig der jeg må vri meg rundt foran speilet, men jeg tror den er forholdsvis rund. Det skal visstnok bety at jeg er frampå, utadvendt, bestemt, og selvpoptatt. I virkeligheten er jeg martra av sosial angst og avgjørelsesvegring. Skivebom fra start, altså. Skjønt, du må kanskje ha et visst ego for å kunne få en tekst om din egen ræv på trykk i en studentavis.

Ellers er det lite å ta av, og nå snakker jeg ikke lenger om rumpestørrelse. Da jeg endelig spotta en føflekk på høyre rumpeball, ble jeg sjeleglad. Skuffelsen var desto større da jeg konsulterte internett og fant ut at føflekker stiller i samme kategori som tattoveringer, og ikke skal tas i betraktning. Hårmengde, som i undertegnedes tilfelle er smått imponerende, ser ikke ut til å bety noe som helst, mens en innsenkning på høyre rumpeball skal visstnok bety at jeg har en jobb i vente. Hvis jeg virkelig strammer setemuskulaturen, får jeg en svær innsenkning akkurat der. Det må vel bety at jeg får meg jobb om jeg bare anstrenger meg. Jeg hadde ikke akkurat trengt å ta av meg buksene for å skjønn det.

Jeg spår ikke rumpologien noen lys framtid. **UD**

Ugress fortsetter å vokse

Med arrangementer som litteraturseilas og improteater løfter Litterært Kollektiv festivalen til et nytt nivå.

TEKST: Vilde Øines Nybakken | FOTO: Vilde Charlotte Jacobsen

Den som går forbi Olavskvartalet vil legge merke til at det rommer mye kulturell kapital for tiden. Blant naboer som Trondheim Calling og Cinemateket finner man det som ser ut som en koselig stue med gamle lenestoler, salongbord og noen bokhyller. Her har Litterært Kollektiv for første gang et eget lokale med fast kontortid til festivalen er over.

– Det har blitt bedre i litteraturmiljøet siden vi startet. Som litteraturinteressert har man flere tilbud

enn tidligere. Det er en fin måte for litteraturen å komme ut på, forteller Andrine Aasen Monsås.

Monsås og de andre i Litterært Kollektiv mente i 2015 at noe manglet i byens kulturmiljø, og ville arrangere en festival de selv ville gått på. Det var et tomrom der som trengte å fylles. I 2017 har tomrommet blitt vesentlig mindre.

TETTERE PÅ LITTERATUREN

Litteraturen skal virkelig ut i år, helt ut i Trondhjemsfjorden, med litteraturseilas sammen med Kystlaget og samtale med forfatter Sara Sølberg, som debuterte i fjor med suksessen *Seismiske smell*. Den ble hun nominert til Tarjei Vesaas' debutantpris for. – Vi prøver å være utradisjonelle og flytte det ut på fjorden. Sara Sølberg skriver klimaorientert, derfor passet det bra å ha akkurat henne med på en båt. Omgivelsene reflekterer boka, sier Andrine.

Noe annet som er nytt av året er konseptet Litteratur+, som skal undersøke og vise fram litteratur i relasjon med andre disipliner, tema eller uttrykk. Dermed løftes festivalen til et høyere nivå faglig sett.

Festivalen ønsker å forene student- og universitetsmiljøet med byens øvrige kulturmiljø. Blant annet inviterer de universitetslektor Frode Lerum Boasson

ved NTNU til samtale med Morgenbladet-kritiker Olaf Haagensen om litteraturkritikk. I tillegg kommer den norske poeten Ingvild Lothe til samtale med den danske forfatteren Asta Olivia Nordenhof om litteratur og politikk. Alle møtes til slutt i en paneldebatt for å diskutere litteraturmyter. Slik ønsker de å komme tettere innpå litteraturen.

– Vi ønsker å vise fram den kompetansen som allerede finnes i Trondheim, forteller Andrine.

Å invitere folk fra fagmiljøet ved NTNU til å delta i debatter eller lede samtaler er et bevisst valg som har vært gjort tidligere år. De ønsker å få kunnskapen og kompetansen som finnes på Dragvoll ut av forelesningssalene og dele den med litteraturinteresserte utenfor universitetsmiljøet.

NÅR UT TIL FLERE

Det er ikke bare på det faglige nivået festivalen vokser. Det kommer også flere på arrangementene deres, og Andrine spøker om at de ikke lenger trenger å tvinge vennene sine til å komme.

– Når vi har arrangementer på forskjellige steder når vi ut til mange forskjellige mennesker. Vi merker at vi får mer og mer oppmerksomhet for hver gang vi arrangerer festivalen. Folk har hørt om oss i Tromsø og Oslo, og det er kult å nå såpass langt når man arrangerer festival, forteller hun ivrig.

Med et variert program viser Ugress at litteratur handler om mer enn å sitte for seg selv og lese. Derfor samarbeider de med aktører som vintagebutikken Prisløs og Improoperatørene. De stiller også ut dikt ved å ha en poesitelefon man kan ringe til for å høre dikt.

– Det er spennende å se hva som skjer når man tilnærmer seg litteraturen på nye og uventede måter. **UD**

UGRESS

- Studentdrevet litteraturfestival.

- 13.-17. september.

- Arrangert første gang i 2015.

- Lokale i Olavskvartalet som er åpent mellom kl. 16-20.

- Se programmet på litteraertkollektiv.no.

- Poesitelefon: 219 84 707.

Dårleg vane og dårleg samvit

Når ein klisjé vert ein klisjé er det gjerne nettopp fordi han speglar røynda.

TEKST: Birte Marie Molven Fjellro | ILLUSTRASJON: Renate Sörgård

Du er kanskje lei av å lese skriverier om «flink-pike-syndromet». Du er kanskje lei av å lese om unge vaksne som sliter med psykiske lidingar, angst og depresjon. Men du er kanskje også drit lei av den dårlege samvita som konstant ulmar i kroppen.

Dagens unge generasjon stiller stadig nye diagnosar for å sette ord på sjuklege tendensar i samfunnet. Kanskje har vi vorte sjuke av dårleg samvit for ting vi burde ha gjort, og for personar vi burde ha vore. Sjølv bidrar vi til det samfunnet vi lever i, og ei ansvarsfråskriving ville vore uaktuell.

For å dra ein klisjé: Sosiale media har gjort vår generasjon eksponert for verda på ein heilt ny måte og dette påverkar oss enten vi vil eller ikkje. Med sosiale media som eit bakgrunnsteppe, kan vi då forklare kvifor stadig fleire av oss lir av ein slags prestasjonsangst for livet?

Eit rollespel

Eg er ganske sikker på at eg lir av splitta personlegdom, eller i alle fall snart gjer det. I løpet av ein dag har eg minst fire forskjellige personlegdomar som kvar må komme til sin rett. Først skal eg vere den smartaste studenten, ho irriterande som berre kan alt. Eg har sjølsagd satt meg inn i alle partiprogram, også i fransk politikk, og kan gjerne gjere rede for det heile. Seinare skal eg vere ho kule, avslappa, som alltid har stresset på ein armlengds avstand. Etterkvart skal eg bli ein toppidrettsutøvar som i tillegg er kokk med økologisk, kortreist supermat. I løpet av dagen skal eg sjølsagd vere supersprudlande, ha snakka med alle familie-medlem, og vener heime. Gruppechattar er besvaramed latter og emojiar. Snapchat er sjølsagd oppdatert med min spreke, morosame og avslappa dag.

*«All the world's a stage,
And all the men and women merely players;
They have their exits and their entrances;
And one man in his time plays many parts,
His acts being seven ages.»*

Eg er usikker på om eg får skreve noko meir oppsummerande Shakespeare sjølv. Vi lever på ein scene der alle har sine roller, og vi får vår personlegdom splitta. Den dårlege samvita vert tydeleg når vi ikkje lenger klarar å utspele desse rollane til det fulle, og vi mistar kanskje fotfeste i oss sjølve. Eller kanskje er det berre meg, og at eg verkeleg er den eine med fleire identiteter.

Eit samansurium av vegetarisme og dualisme

Mitt inntrykk er at vi unge ofte byggjer det dårlege samvitet på ting vi burde ha gjort eller personar vi burde ha vore. Du skal vere best i alt, eller i alle fall streve etter å bli det. Kvardagslege tankar utviklar seg til å bli nærast tvangstankar; mat, livsstil og sosial omgang vert vidare forankra i status og eigenverdi. Det dårlege samvitet vert difor styrande for vala vi tek, og kvart val skal gjerne ha ei styrande og fremjande meining. «Du burde slutte å ete kjøtt, og heller kjøpe all mat økologisk; helst kortreist.» For å vere heilt ærleg har eg verken motivasjon eller økonomi til å vere den mest kreative sjela på kjøkkenet. Eg prøver for all del å leve sunt, ettersom eg må halde sjakk på det dårlege samvitet, men likevel klarer eg aldri å møte dei forventningane eg har til meg sjølv.

Det å ete vegetarisk burde jo vere overkommeleg. Vi veit jo at det å kutte ned på kjøttforbruket og resirkulere er bra for kloden, men likevel vert det ein slags dualisme i det heile. For er det eigentleg betre å ete ein avokado frå Chile enn eit kjøttstykke frå ein gard i nærmiljøet? Sidan vi i hovudtrekk eigentleg ikkje har ein plan for korleis vi skal redde planeten, er det lett å miste retning i heile saka. Kva som er best og verst, er på ein måte ikkje avklart, og korleis ein sjølv skal bli best på lik linje.

Løysinga

Kvar gong eg sett meg ned med denne dårlege samvita, og desperasjonen for å kvitte seg med han veks, vurderer eg diverse sjølvhjelpsmetodar. Eit genuint søk på Google ga svaret: «Lær deg å seie nei til dårlege kjensler». Då seier eg nei til å lese helsesøster Berit sine 12 råd. For det første orkar eg ikkje ein klisjéorientert tekst som omhandlar velvalte ord om korleis det er å vere ung i dagens samfunn. For det andre treng eg ikkje ei ny liste med oppgåver som eg må gjere for å bli eit fullkome menneske. Dersom eg ikkje klarar å trække meg gjennom lista, vert eg jo på nytt mislykka, og det taklar eg ikkje på ein dårleg dag.

Likevel har eg nokre tips for korleis du kan gøyme deg frå det dårlege samvitet. Dette er ting dei fleste kan gjere, og dersom du ikkje skulle klare det, handlar ingen av aktivitetane om ein åndeleg rekreasjon, så du går ikkje glipp av noko uansett.

1. Nummer ein vil vere å sove. Uansett kvar du er eller kva du held på med: sov! Då slepp du å tenkje og du får i alle fall ein pause frå det heile.

Eg anbefaler sterkt stillerommet på Dragvoll, her er det sofa og religiøse bøker dersom du vil finne deg ein gud i same slengen. Ryktet seier at det å ha ein gud kan hjelpe mot stress, men i kristendommen er alle født syndarar, så kanskje ikkje gå for denne religionen då du må leve med dårleg samvit heile livet.

2. Bur du med andre menneske enn berre deg sjølv foreslår eg lydtette øyreproppar. Det å bu saman med andre kan bli ganske slitsamt i blant, men med eit par øyreproppar vert livet enklare. Dersom maset blir for mykje kan du berre plugge inn ein propp eller to, så forsvinn i alle fall eitt sanseinntrykk. Her er det likevel viktig å huske på at du enda må framtre som eit hyggeleg menneske for å bevare husfreden. Når dei fortel om diverse hendingar er det berre å nikke og smile når det verkar naturleg. Etterpå kan du føle deg litt lur sidan du på ein måte lurte systemet. Det kan også vere ein idé å matche kleda dine med ledningen på øyreproppen, så vert det ikkje like tydeleg kva du driv med. Du må også vere god til å tidvis spele døv, men dette plar å ordne seg.

3. Siste punkt er å ikkje under nokon omstende nokon gong lese pensum! Dersom du skulle finne på å lese pensum vil du berre bli stressa over alt du ikkje kan og alt du må lese. Det er mykje betre å drite i heile pensumlitteraturen. På denne måten får du kvar veke ei ny overrasking, det er berre å glede seg til å sjå kor oppfinnsam forelesaren no har vore. Det er viktig å halde dei dårlege kjenslene til eksamensperioden, for den er keisam uansett. Slik kan du ta joleferie med godt samvit; du har jo gjort eit semesters årsverk på berre nokre dagar. Om eksamentida vert for galen kan du alltid støtte deg på Shakespeare.

*«I hold the world but as the world, Gratiano
A stage where every man must play a part,
And mine is a sad one.*

Med medisin som nødskjerm

Artist Amanda Tenfjord vil leve av musikken, men trenger en back-up plan.

TEKST: **Nora Holm Aftret** | FOTO: **Gunnar Dresler**

-Det er deilig å sette seg ned på lesesalen og få bakkekontakt igjen etter en uke med reising. Artistlivet har en ganske urutinert hverdag, så det er godt å ha noe fast å komme tilbake til.

Det er tirsdag ettermiddag og Trondheim har kjent på sitt første høstvær for sesongen. En lang sommer er over, men det merkes ikke på Amanda Tenfjord. Med et stort smil og grønn bomullsgenser som matcher fargen på øynene hennes, ser hun skikkelig fresh ut.

– Skal dere ta bilder? Har ikke akkurat pynta meg for anledninga, haha.

Amanda Tenfjord studerer medisin ved NTNU, men samtidig som hun begynner på sitt tredje år, sjonglerer hun tilværelsen som lovende artist i musikk-Norge. I fjor var hun deltaker i *The Stream* på TV2, og sommerferien har gått til turné, reising og konserter på Øya, Jugendfest og Pstereo.

– Denne sommeren var første gang jeg reiste rundt slik, og jeg var veldig spent på hvordan det kom til å gå. Heldigvis gikk det bra, og det har vært utrolig gøy. Jeg tror Pstereo var høydepunktet i sommer! Det var fint vær og så hyggelig atmosfære.

– Plutselig har jeg et band

Tenfjord kommer opprinnelig fra Tennfjord, en liten bygd i Sunnmøre. Oppveksten ble fylt med mye lek ute, sosialt samvær, og tid. Tid til blant annet musikk. Artisten begynte å spille piano som liten, deretter fulgte dans og sangtimer. Hun har holdt mange konserter, men det var først etter deltakelsen i Trondheim Calling tidligere i år at ting virkelig begynte å skje på musikkfronten.

– Før var det meg og gitaren, og plutselig har jeg et band. Det har vært sykt gøy, men jeg kan ikke si annet enn at det har skjedd veldig plutselig.

Etter fullført skolegang vurderte Tenfjord å ta et friår for å drive med musikk, men ifølge henne selv turte hun ikke. Hun syntes det virket skummelt å bare skulle *gjøre* det, og det ble medisinstudier i stedet. Hun understreker at hun fremdeles er ung og

AMANDA TENFJORD (20)

Artist og medisinstudent ved NTNU

Ditt råd til trondheimsstudenten?

Vær deg selv! Jeg føler Trondheim er en by hvor du blir godtatt av alle.

Din beste kulturopplevelse?

Jeg så Thomas Dybdahl i Storsalen i mars, og da han spilte låta «Baby Blue» fikk jeg helt ut av deg sjæl opplevelse!

Guilty pleasure?

Despacito! Hehe. Jeg prøvde å blæste den opp for bandet da vi var ute og reiste men fikk overraskende dårlig respons.

Kjendis du kunne du tenke deg å bo i kollektiv med?

Jeg tror det må bli kjendiskokk Gordon Ramsay, så han kan lage mat til meg. Jeg suger til å lage mat.

Sunnmøre represent

Tenfjord har likevel respekt for de unge, norske artistene som i dag satser fullt og helt på musikken. En av disse er Sigrid, som Tenfjord gikk på videregående med i Ålesund, og som alltid har fått fram motivasjonen i henne.

– Jeg husker vi satt rundt et bord den siste skoledagen og snakket om hva vi skulle gjøre etter at vi ble ferdige. Da Sigrid sa hun skulle holde på med musikk husker jeg at jeg tenkte det var veldig tøft gjort. Jeg skulle ønske jeg turte jeg også, men det er jo ikke en enkel bransje.

I tillegg til å være klassekamerater, har Sigrid og Tenfjord hatt samme sanglærer, Solveig Håvik, moren til vokalist Ingrid Helene Håvik i Highasakite. Man kan spørre seg hva Ålesund har i drikkevannet.

– Det er sikkert ganske tilfeldig. Sunnmøre representerer liksom.

Uten tull og image

Tenfjord vil fortsette å holde konserter og utvikle musikken. Selvsikrevne tekster fungerer som en stor inspirasjonskilde. På den måten får hun ut følelser og tanker hun ikke snakker om ellers. Hun vil forsøke å endre og oppdatere lydbildet langs veien, men foreløpig er Adele et musikalsk forbilde.

– Hun har jo en helt fantastisk stemme, og jeg liker henne fordi det er bare musikken det handler om. Det er ikke så mye rundt, og det er ikke så mye tull og image. Melodien og teksten er så bra i seg selv, låtene trenger ikke noe mer.

Tenfjord tror ikke hun har det mer travelt enn andre studenter, selv om det virker krevende å kombinere tunge medisinstudier med en aspirerende musikkariere. Foreløpig har det gått bra, og Tenfjord vil fortsette med begge deler til det sier stopp.

– Det er jo ikke mulig å kombinere dersom jeg skal turnere hver dag i et år, men når jeg gjør ting 50 prosent i stedet for 100 prosent vil jeg begrense studiene. Jeg tror det er dumt å pushe seg til å gjøre begge deler samtidig, og gjøre to ting halvbra i stedet for å gjøre en ting bra. **UD**

har tid, men at hun til nå har vært ubeslutsom og usikker, både med tanke på studievalget og musikkarrieren.

– Jeg var glad i mye forskjellig på skolen, men først og fremst ønsket jeg å jobbe med mennesker, så det var derfor valget falt på medisin. Samtidig utdanner jeg meg ikke til lege for moro skyld.

Den store drømmen er likevel å kunne leve av musikken, men følelsen av trygghet og en klar back-up-plan hjalp henne å ta steget videre, uten å gi opp alt annet.

– Jeg føler at jeg satser 100 prosent på musikken nå, selv om jeg hører ordene «har du en plan B, så vil du ikke plan A nok.» Jeg har jo *veldig* lyst, det er ikke det, men jeg er redd for å miste gleden ved musikken og tenke at det bare er en jobb.

KULTUREDAKSJONEN ANBEFALER:

👍 **GOODREADS.** I tillegg til å brukes som brifeapp for pretensiøse nørds, er den faktisk også høyst brukbar for andre også. Er du glad i å lese og i tillegg synes det er spennende å lese ting du ikke har lest fra før av, er det en ypperlig måte å oppdage ny litteratur i sjangere du er interesserte i. Som en bonus gjør den det også lett å «lurke» på vennene dine og finne ut om de er en «sånn en».

👍 **EDDIK** som vaskemaskinrens.

KULTUREDAKSJONEN AVBEFALER:

🗨️ **EDDIK** fra drikkeglass.

🗨️ **POSEISLAM** (red.anm. poesi-slam)

Podkast bra, TV best

Fremdeles frekt og aktuelt, men mangler det lille ekstra

TEKST: **Nora Holm Aftret** | FOTO: **NRK**

NRKs *Nytt på nytt* er en klassiker i norske hjem, og nå har programmet blitt podkast. Ifølge promoteksten får lytteren «(...) høre alt som skjer, men slipper å se det.» Dette merkes, for i stedet for fengende jingles og miksing av ulike innslag, er dette et lydklipp, tatt rett ut av programmet. Det burde blitt innført noe nytt til podkasten for å gjøre den mer spennende. Det virker som om gjengen bak prøver å lage ironisk humor ut av å spille på podkast-fenomenet ved å latterliggjøre tanken om at vi er blitt for hippe og alltid er på farten. Som de selv sier har de sikta seg inn på p2-tilhengere og Steinerfolk som ikke har TV. Morsom tanke, men resultatet blir heller mangelfullt og attpåtil masete, når du hører klapping og latter fra publikum i bakgrunnen.

Å høre podkasten får meg til å savne det visuelle elementet. Supplementet til vitsene mangler, altså presentasjonen av malplasserte klipp og avissider fra ukas nyheter. I stedet for dette har podkasten redigertinnenrobotaktig, NRK-vennligdamestemme som skal forklare lytteren hva som skjer. Selv om jeg

lo godt første gangen denne stemmen dukket opp, ville jeg heller sett bildet av en stupende Knut Arild Hareide som gjør alt for KrF-velgerne enn å høre det. I tillegg savner jeg å se Bård Tuft Johansens komiske ansiktsuttrykk, og gjestenes reaksjoner når de blir satt ute av spill.

Humoren er det ingenting å si på. Bård Tuft Johansen, Pernille Sørensen og Johan Golden samarbeider utrolig godt, og podkasten leverer i ren *Nytt på nytt*-ånd. Det forblir hysterisk morsomt når Sylvi Listhaug, lakseoppdrett og Norges våpeneksport dras ut av kontekst og inn på ville farvann.

Selv om man skal ta en podkast for det det er, og et tv-program for det det er, lever ikke *Nytt på nytt*-podkasten opp til forventningene. Lettere å følge med på tv, men for deg som ikke har tid til å prioritere gullrekka på fredager lenger, kan *Nytt på nytt*-podkasten fungere godt.

Anmeldelsen er basert på de to første episodene.

FILM

Solid, men lite original

Triers nye film *Thelma* spankulerer formsikkert i ferdig opptråkkede stier.

TEKST: **Ola Haugstad** | FOTO: **SF Norge**

Etter en svipptur innom USA, har Joachim Trier igjen lagt handlinga til Oslo med *Thelma*, som har høstet strålende kritikker over det ganske land. Til forskjell fra generasjonsfilmene *Reprise* og *Oslo 31. august*, har han nå konsentrert seg om arvesynd, fadermord, og det overnaturlige i psykologisk thriller-innpakning. Resultatet er en effektivt fortalt historie. Om ikke en overveldende god film.

Thelma er en noe ensom og usikker førsteårs-student, med bakgrunn fra en tungt kristen og i overkant kontrollerende familie. Filmen begynner som en relativt rett-fram fortelling om å bryte ut av familiens grep for å kunne stå på egne bein. Thelma blir kjent med Anja, og det oppstår raskt seksuell spenning mellom de to. Det fører til en konflikt mellom egne følelser og religion hos tittelkarakte-

ren. Så snart Thelma rammes av ei rekke epilepsilignende anfall, knytta til en del uforklarlige hendelser, begynner hun å nøste opp i en fortrent, traumatisk familiehistorie. Plutselig blir familiens kontrollbehov stilt i et helt annet lys.

Filmen preges av tung og noe overtidelig symbolikk. I Thelmas fantasier om Anja figurerer det ofte slanger, et åpenbart symbol på synd. Når fare truer blir det bokstavelig talt hamra inn med kråker som dunderer inn i vinduene. I filmens høydepunkt blir en sentral karakter offer for helvetesild, mens den påfølgende katarsis markeres med en poetisk skildring av vår, vekst og liv. At det ikke tipper helt over i klisjeer og «camp», kan vi takke solid og stram, men samtidig vakker kameraføring for. I tillegg får vi et effektivt manus som bare tidvis skjemmes av keitete dialog.

Det er ingen tvil om Triers evner som film-maker, men originalitet er kanskje ikke hans fremste styrke. *Oslo 31. august* uttrykket noe vesentlig om en viss aldersgruppe i Norge medio 2010-tallet, men var ellers tro mot den franske originalen (*Le Feu Follet*, 1963), til tider helt ned på scenenivå. Den største innvendingen mot *Thelma* er at den går i ferdig opptråkkede stier, både i tematikk, symbolikk og plot. Man spør seg selv om filmen egentlig sier noe nytt.

SERIE

En utaræsjael-opplevelse på nettet

The Deuce er intet mindre enn orgasmisk.

TEKST: **Maria Bonnevie-Svendsen Furuheim** | FOTO: **Paul Schiraldi, HBO**

Den første episoden av *The Deuce* lar innvidde med HBO-abonnement få et innblikk i et gate-miljø i New York på syttitallet. Prostitusjon, vold, dop, og sex på åpen gate er en like naturlig del av karakterenes liv som det å spise frokost. Sex gjennomsyrrer alles liv, om det så er i forholdet mellom mann og kone, prostituert og kunde, eller politi og arrestant.

Midt oppe i denne bridgeblandingen møter vi brødrene Vincent og Frankie, to vidt forskjellige personligheter. De tjener til livets opphold på henholdsvis serveringspersonell og gambling, men de økonomiske problemene er overhengende.

Serien er sterkt preget av rå motsetningsforhold, men disse er flettet sømløst sammen – så sømløst at vi som seere ender opp med å tenke på abnormal adferd som naturlig. Vold og skjeve

maktforhold i hore/hallik-relasjoner skildres i samme håndbevegelse som kjærlighet og intimitet.

Manusarbeidet er så mesterlig utført at når en kvinne kysser hånden til en hallik og kaller ham «daddy» etter han har gitt henne kokain, framstår det dagligdags og kjærlig.

På tross av det høye drivet i handlingene er tempoet avslappet og tilbakelemt. Såpass avslappet at etter 80 minutter har vi enda ikke fått et innblikk i seriens hovedplot. Med en rekke interessante subplot og levende, humørfylte karakterer skapes det et sug etter mer som ikke slipper tak.

The Deuce er ikke bare en fengslende og dramatisk historie, men en artistisk og høyt orgasmisk seer-opplevelse. Om resten av serien opprettholder nivået til pilotepisoden vil den føye seg inn i seriekanonen som et verk alle antar du har sett.

FILM

Skjørtejeger briljerer i pompøs kunstnerklisjé

Jakob Oftebro som framgangsrik gatekunstner i middelmådig kunstnerdrama.

TEKST: **Stefan Kaliski** | FOTO: **Julia Vrabelova**

Den middelaldrende samtidskunstneren Simon Brahe (Søren Malling) lever det glade liv med sprit, farlig unge piker og flere titalls assistenter. I sitt overdimensjonerte atelier maler han på dusjforheng, samtidig som han har sex med sine tjue år gamle protesjer. Vår venn har også en vidunderlig vakker kone (Ane Dahl Torp), og en dag får han også besøk sin sønn Casper (Jakob Oftebro). Visitten faller ikke i god jord hos far, som ikke greier å forholde seg til sønnens Banksy-inspirerte gatekunst, eller tagging som denne satte gubben kaller det. Fortellingen utvikler seg til en rivalisering, der pappa for alt i verden ikke vil anerkjenne podens kunstnerskap.

Rivalene er Krøniken-regissør Charlotte Sieling debut som selvstendig manusforfatter. Tidligere har hun regissert flere episoder av danske suksesserier som *Broen* og *Forbrytelsen*, men denne gangen har hun både hånd om regi og manus. Hun er åpenbart en bedre regissør enn manusskribent, og bortsett fra en noe finurlig tvist mot slutten av filmen, er hele fortellingen en forutsigbar klisjé. Historien om en skjørtejeger av en kunstner, med stort ego og enda større midjemål, har vi alle sett før, og Sieling makter ikke å tilføre sjangeren noe nytt.

Forholdet mellom hovedkarakterene framstår heller ikke som realistisk. I det ene øyeblikket gir far sønnen en rett høyre. I det neste mesker han og poden seg med saftige, røde pølser, før far igjen går over styr, og fiker til avkommet rett i planeten.

Denne konflikten mellom far og sønn er det som 80 av filmens i alt 90 minutter dreier seg om. Det er få parallelle historier, noe som gjør hele greia relativt langdryg.

Det skal sies at produksjonen tross alt har flere lyspunkter. Det er som alltid like fantastisk å se Ane Dahl Torps melankolske fjes fylle kinolerretet. I *Rivalen* gestalter hun rollen som Simons kone, og

manusforfatterens moralske talerør på elegant vis. Produksjonen har også en fin balanse mellom stillhet og musikk, der klassiske pianotoner og mer røffe låter brukes om hverandre.

Likevel, til tross for mye godt håndverk og noen relativt greie rolletolkninger, ender filmen opp med å bli en kunstnerklisjé, som med fordel kunne ha fått noen ekstra runder i klipperommet.

Autotune, Rosenborg-drakter og framtidsplaner

TEKST: Sander Engen | FOTO: foto.samfundet.no

Horten-duoen Brødrene Gjeddehjerte, Larsiveli og Makko Makeba, greier ut om lydbildet, konsertforventninger og søskenforholdet.

Fra Horten fikk vi nylig besøk på Samfundets intimszene Knaus fra hiphop- og brødreparet Larsiveli og Makko Makeba. I den anledning tok Feber en prat med gutta om konsertforventninger, autotune og hvordan søskenforholdet påvirker samarbeidet.

Dagsaktuelle med EP-en *Brødrene Gjeddehjerte*, og samarbeid med blant annet Sushi x Kobe, har brødrene grasiøst stupt inn i den norske hiphop-scenen med sin karakteristiske bruk av autotune over trap-inspirerte beats. På plass i den komfortable sofaen i kjellerstudioet utbroderer gutta om forventningene til trondheimspublikummet, før deres aller første konsert i byen.

– Jeg forventer mye. Jeg forventer det beste av Trondheim, rett og slett. Det er aller første gang vi spiller her. Det må vel egentlig bli over all forventning. Jeg vet ikke, hva tenker du Larsiveli?

– Jeg tror det blir veldig bra, jeg. Håper det kommer masse folk, og håper at de blir fornøyd med showet. Vi kommer forberedt.

Om hva publikumet kan forvente av brødrene på scenen, nevnes det at de legger opp til et energisk danseshow. Det lover ihvertfall Makko.

– De kan forvente mye energi og mye god stemning, og to veldig, veldig blide brødre som kan noen fine dansemoves. Det har blitt veldig mye

dansing på de siste konsertene, noen ganger har vi nesten løpt inn i hverandre.

Larsiveli har gravd seg inn i garderoben. Han forteller om den helhvite stilen de kjørte på festival i hjembyen Horten.

– Jeg tror vi gjentar det i kveld. Jeg har prøvd å ordne meg en Rosenborg-drakt i dag. Har vært på twitter og ettersøkt det. Litt sånn 90s Rosenborg, når det ikke var så mye sponsorer på den.

Søskenkrangel?

Med et samarbeid mellom brødre som har vokst opp sammen kan man kanskje forvente litt problemer eller skjev maktfordeling. Larsiveli og Makko Makeba ser derimot ut til å ha en enighet over ansvarsfordelingen.

– Det tar bort mye av forsiktigheten når man snakker til hverandre. Jeg kan fint si «Nei, det der funker ikke. Vi må ta det på nytt, du må gjøre noe annet». Men det funker overraskende bra. Forskjellene merker vi når vi er ute og reiser, da er det litt forskjellige vaner og ritualer. Det er jeg som produserer, utdypes Makko.

– Jeg gjør ikke en dritt annet enn å bare skrive og spytte. Så får Makko styre med alt resten. Jeg kan ikke noe om produsering. Hvis jeg skal produsere, kan jeg

si sånn «Legg på en robot-stemme, en sånn Walkie-Talkie stemme». Jobben min er veldig enkel.

Makko Makeba forteller videre om hvordan samarbeidet begynte, og hvordan EP-en *Brødrene Gjeddehjerte* ble til.

– Jeg har alltid produsert musikk. Siden så lenge jeg kan huske. Så er vi jo egentlig soloartister, og ble signert til Oslo Records samtidig. Da tenkte vi: «Hvorfor ikke lage et springbrett videre med en EP sammen, og bare se hva som skjer». Så da ble det til at jeg produserte som jeg vanligvis gjorde, og at Larsiveli rapper.

Autotune-virtuosoeer

Duoens lydbilde er svært preget av autotune. Det ligger mange fordommer til grunn om at autotune kun blir brukt for å dekke til dårlige sangstemmer. Gutta sier at de heller bruker det som et instrument i musikken sin.

– Jeg elsker autotune. Det er litt av premisset med det jeg lager. Uten det, hadde ikke musikken vært den samme. For meg blir spørsmålet om det er på vei ut bare spekulering. Flere store artister har snakket om at de ønsker å få bort autotune tidligere, men jeg tror det har kommet for å bli. Jeg tror folk bruker det på nye kreative måter, at folk lærer seg å bruke det. Det er ikke bare å spille inn en låt og slenge på autotune.

Du må vite hva du driver med når du skal bruke det. For min del er autotune en stor del av sounden. Larsiveli gjør litt andre ting enn det jeg gjør, han er en mer ordentlig rapper enn det jeg er.

Larsiveli har planer om å bevege seg litt bort i fra bruken av autotune, men tenker fortsatt å benytte det som et instrument, i moderate mengder.

– Jeg holder på med et nytt prosjekt, om det blir album eller EP vet jeg ikke. Jeg kommer til å bevege meg litt bort fra autotune, i forhold til hvor mye jeg har brukt det tidligere. Ikke bruke det på hver eneste låt eller gjennom hele låter. Som Makko sier, har jeg rippet lenge og føler jeg kan lage kule og fengende låter uten. Jeg kommer til å bevege meg litt tilbake til det jeg begynte med.

Inspirasjonskilder og framtiden

På spørsmålet om hvilke inspirasjonskilder musikk-stilen springer ut fra, svarer Makko at det blir vanskelig å si noen spesifikke.

– Sier jeg tre navn nå, så kommer folk til å huske de navnene for evig, og tenke at det er de tre jeg henter all min inspirasjon fra. Det blir jo litt feil. Inspirasjonen kommer fra veldig mye, alt fra veldig gammelt til nytt. Fra Pimp C til UGK, til nye artister som Future. Jeg bruker for eksempel ikke autotune fordi det er populært, men fordi jeg synes det låter kult. Jeg tenker ikke at jeg skal lage musikk med autotune fordi andre kule artister også gjør det. Jeg får ikke nødvendigvis

direkte inspirasjon av dem. Alt kan inspirere meg, egentlig.

Vi spør om framtidsplanene, men der er gutta litt hemmelighetsfulle. Men vi får likevel noen hint fra Makko om hva som er å forvente.

– Planene framover er egentlig å fortsette å spille konserter, og pushe EPen enda litt til. Vi bruker mye tid i studio nå om dagene, og lager mye forskjellig, kul musikk. Akkurat nå jobber jeg med to forskjellige prosjekter på en gang, men de er i startfasen. Det ene blir nok likere det folk har lært å forvente av meg. Det andre blir litt mer rytmisk, uten å rope for mye. Slippene blir nok neste år, men jeg kommer til å slippe litt ting som leder opp til prosjektene. Jeg vil ikke si for mye, og vil ha kortene tett til brystet foreløpig.

Avslutningsvis spør vi om hvilke utgivelser de ser fram til de neste månedene, og hvilke artister vi skal følge med på.

– Jesper Grønn har en veldig fet låt som kommer. Den gleder vi oss til. Utenom det jobber vi med låter vi er med på, som vi er klare for å få ut. Vi jobber også med hvert vårt prosjekt nå. Jeg har hørt mye av det Larsiveli driver med, og det blir veldig bra. Dere burde følge med på Yung Smul. Utrop til Sebastian Zalo, han kommer også med noe fett. Ikke minst Jesper Grønn. Han er ingen nykommer, men han har ikke kommet ut med noe særlig og arbeider med nye kult. **UD**

Du kjøper. Du gir.

Vet du at når du handler noe godt fra Kavli og Q-Meieriene, gjør du samtidig en god handling? Overskuddet går til Kavlifondet, som støtter humanitært arbeid, forskning og kultur. Kavlifondets gaver skaper store ringvirkninger. Takk for bidraget! Se hva du gir til på kavlifondet.no

Her kommer 1980-tallet

Hvordan musikkens forbudte frukt sniker seg inn i det moderne lydbildet.

TEKST: Erlend Gylver | ILLUSTRASJON: Astrid Böhler

Retro musikk har i de siste tiårene blitt en akseptert del av det moderne lydbildet. Helt siden tidlig 2000-tallet da post-punk revival bølgen fødte band som The White Stripes og The Strokes, har vi sett utallige artister som låner sjangertrekk fra en svunnen tid. Mange moderne artister peker tilbake til legender fra musikkens gullalder rundt 1960- og 1970-tallet som helt åpenbare inspirasjoner. Mange prøver med hensikt å høres ut som om de er i fra et helt annet tiår, og dette er sant for alle tiår etter at den moderne populærmusikken ble til. Med unntak av et tiår.

1980-tallet har nemlig lenge vært ansett som forbudt frukt innenfor musikkverdenen. Dette tiåret er spesielt utskjelt, og har blitt betegnet som lite kreativt, i overkant pompøst, fylt opp av utallige «one-hit wonders» samt latterlige undersjangere som for eksempel hair metal. At dette var tiåret som til slutt drepte punken og erstattet det med Starship og Rick Astley er det mange som aldri har tilgitt. Likevel, i en hverdag hvor fargerike joggedresser av typen Adidas dominerer kan man jo lure på om 1980-tallet med sin stil og musikk kanskje er på vei inn igjen?

Trommemaskiner og synthesizers

Akkurat som i moderne musikk definerte den teknologiske utviklingen måten artister og band skapte musikk på 1980-tallet. Da den første digitale trommemaskinen kom i 1980 var det startskuddet for en eksplosjon av teknologiske nyvinninger innenfor musikkfeltet som har vart helt fram til i dag. I likhet med de digitale trommemaskinene kom også de digitale synthesizerne for alvor, og særlig en billig liten japansk sak kalt Yamaha DX7 fikk store konsekvenser for måten synthesizers ble brukt i musikken. Lyden av disse tidlige digitale instrumentene er også lyden av 1980-tallets popmusikk, til et punkt hvor selve synthen på en DX7 ble en helt uutholdelig klisjé i seg selv. Når undertegnede står på Øyafestivalen og ser Mac DeMarco med en helt ekte DX7 på scenen, kan man jo spørre seg selv om denne klisjeen kanskje har blitt kul igjen.

Lyden av 1980-tallet, men i 2017

Når vi hører lyden av 1980-tallet i dag er det ikke nødvendigvis tidlige digitale instrumenter vi hører, men heller en etterligning av den atmosfæren de var med på å skape. Først og fremst ved at artister utforsker musikalske uttrykk som ikke har vært på moten på veldig lenge. Tame Impalas Currents fra 2015 er et eksempel, fordi bandet våget å plassere den episke retro-synthen i midten av lydbildet, toppet Currents veldig mange topp ti-lister i 2015, og man kan trygt slå fast at eksperimentet funket. Det er ikke bare nødvendigvis den karakteristiske synthen som

vi hører igjen. At band som War on Drugs på sitt siste album har gått full Bruce Springsteen viser at man ikke nøler med å hylle 1980-talls stjerner fra forskjellige sjangre. I tillegg er retro produksjon blitt essensielt. Innenfor hiphop, hvor de første digitale trommemaskinene nå har fått en renessanse, så vel som i moderne rock.

Stort sett handler det om for mange å låne litt av 1980-tallets overdrevne og pompøse stil, og sette det inn i et moderne lydbilde. Her i Norge har vi bandet Svømmebasseng som et eksempel på dette. Med sin overdrevne dansepop-sound ispedd store mengder deLillos, er de på grensen til en parodi, men samtidig med en musikalsk seriøsitet.

Nostalgi-pendelen som svinger fram og tilbake

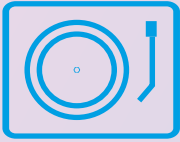
Det kan være flere grunner til at 1980-tallet har en slags kulturell renessanse akkurat nå. En veldig interessant kulturell teori er den såkalte nostalgi-pendelen, som forteller oss at populærkultur gjenoppfinner seg selv i en 30-årssyklus. At tv-serien *Stranger Things* tok helt av ganske nøyaktig 30 år etter tidsepoken den er satt til er et godt eksempel på dette. En forklaring på denne nostalgi-pendelen er at de som en gang var konsumenter av kultur, i løpet av 30 år blir produsenter av kultur. Brødrene Duffer som er skaperne bak *Stranger Things* har selv uttalt at de har tatt mye inspirasjon fra sin egen oppvekst da de skrev serien. Dette gir oss en naturlig forklaring på 30-årssyklusen, men ikke på hvorfor det innen musikk er så mange unge og nye artister som hiver seg på trenden.

Et overraskende variert tiår

Kanskje har den lille revolusjonen innen strømmetjenester skylden for en retro-mani, siden den fundamentalt har forandret måten vi hører og oppdager ny musikk på. Musikk som var fortapt flere tiår tilbake i tid ble nesten over natten tilgjengelig for unge lyttere, og dermed fikk 1980-tallet en mulighet til å bøte på sitt dårlige rykte. Det finnes nemlig uforkammet mye bra om man skraper litt

på overflaten, og en variasjon innenfor sjangrene man ikke hadde på 1960- eller 1970-tallet.

Dette var tiåret hvor alle tenkelige undersjangere i metall så vel som hele hiphop sjangren har sin begynnelse. Akkurat som at man ikke burde generalisere dagens musikk på bakgrunn av EDM og listepopen som spilles på radio, burde man heller ikke tenke at 1980-tallet bare er George Michael eller A-ha.

Moderne
1980-talls
spilleliste

Mikael Paskalev - «Shotgun»

Sheer Mag - «Milk and Honey»

The War On Drugs - «Nothing To Find»

Svømmebasseng - «Klisjé»

Haim - «Nothing's Wrong»

Anna of the North Lovers

Peak Scandipop

TEKST: Even Steine | FOTO: Jonathan Vivaas Kise

Duoen Anna of The North, bestående av Anna Lotterud og Brady Daniell-Smith, er hot stuff for tiden, kanskje spesielt etter samarbeidet med gigantene Tyler The Creator og Frank Ocean. Nå er tiden kommet for Anna of The Norths debutalbum, *Lovers*, og til tross for relativt kort fartstid er det knyttet store forventninger til debuten.

Lovers, med sine ti spor, låter definitivt mer velprodusert enn tidligere utgivelser. Lydbildet er flere hakk mer raffinert, men musikalsk har duoens tatt steget inn i et brakt og kjedelig pop-landskap. Koker du sammen alle skandinaviske poplåter fra de siste årene, såkalt Scandipop, med 80-tallssynther, trommer og lunken melankoli, så får du *Lovers*.

Brorparten av låtene, særlig albumets første halvdel, er preget av flat dynamikk, flate melodier, flat harmonikk, og et lydbilde som låter nærmest peak 2017. Synther og trommer høres ut som synther og trommer i ca 1000 andre låter på poplistene på Spotify. Ingen gåsehud, ingen store følelser som settes i sving, til tross for den gjennomgående melankolien og tekstene om trist kjærlighet.

Det er ikke før platas siste halvdel at perlene begynner å melde seg, og Annas stemme og melodier tar førersetet. Spesielt låtene «Friends» og «All I Want» har en slags autoritet og sjelfullhet, som riktignok ligger latent på resten av skiva, men ikke kommer til sin fulle rett før i avslutningen.

Scandipopstempelet blir ofte brukt i omtale av Anna of the North, og for *Lovers* kan man trygt dra fram det største stempelet man har, med tykt rødt blekk. Anna of The North er i nær slekt med Aurora, Kygo, Silja Sol og mange, mange fler, men skiller seg ikke nevneverdig ut. *Lovers* oppleves oftes som generisk og uten de store emosjonelle høydepunktene. Når duoens skifter gir mot platas siste låter, faller bitene på plass, og ting funker mye bedre.

Lunice CCCLX

Et gullforgylt, blytungt elektrohiphop-eventyr.

TEKST: Håvard Bjørkøy | FOTO: Lucky Me Records

Tvert den grove mutantbassen spiller på åpningssporet «CCCLX (Curtain)» slår forventningene til plata imot meg med en voldsom kraft, hvilket innfrir fra start til slutt. *CCCLX* (360 i romerske tall) er en bunnløs saga om moderne klubbmusikk, lovløshet, grime, trap, og hyperrealistisk elektronika i fire akter. Spekket med fascinerende detaljer og blottet for dødpunkter er dette et gjennomgående nyskapende album.

Lunice smelter etterapingene av et aggressivt storband og kinematisk virkemidler sammen med hiphop med en overnaturlig finesse. Slektskapet med Hudson Mohawke fra samarbeidet Tnght er utvilsomt, men de spisse raplinjene til CJ Flemings gir det hele en ny dimensjon. Den mindre kjente kanadieren er med på tre av låtene, danser lekent oppå brennhete beats, og fortjener evig mer oppmerksomhet. Den haltende, funky beaten på «Distrust» får selv traplord Denzel Curry til å høres stilig ut – en real hit i mine ører.

Den stjernespekkede låta «Drop Down» med rapperen Le1f, S-Type og Sophie, kanskje den mest kontroversielle, banebrytende produsenten som finnes, er merkelig nok ikke høydepunktet på plata. Det mest imponerende er den tilsynelatende minimalismen i låtene Lunice har laget selv. Mike Deans gitar solo er en krisp overraskelse. «O.N.O.» er endramatisk, futuristisk breakbeat-fest og avslutningen på albumet er både vakker og utagerende – helt på sin plass.

Albumet føles ikke repetitivt selv om det er kolossalt, høyspent og proppet med rå selvtillit. Lydene er mange og innfløkte, men det høres svært originalt ut, og temaet på plata gir det hele en klar rød tråd. Rart at det i utgangspunktet var en EP han lagde. Hør gjennom albumet, og jeg kan garantere deg en mental boost. Lunice forblir en pioner, med forhåpentligvis eksponentielt økende kred.

Susanne Sundfør Music for people in trouble

En hemmelighetsfull Sundfør har landet på en karriereendrende utgivelse.

TEKST: Trym Kjes | FOTO: Warner Music

På sin nyeste utgivelse tar Susanne Sundfør tilbake den klassiske gitarklimpringen ispedd både piano, kontrabass og saksofon. Albumet er melodios, stillferdig og aldeles nydelig. Det er nok ikke uten grunn at hun har navngitt albumets andrelåt «Reincarnation». Det er på mange måter en ny Sundfør vi møter her. Jeg ville aldri tvilt på at haugalendingen kunne synge akustisk, tidvis kun støttet av kassegitar. Til det er Sundfør en altfor rutinert og dreven artist. Dette er likevel definitivt noe annet enn det vi har hørt før. Distansen er særlig lang fra hennes forrige utgivelse *Ten Love Songs* hvor de elektroniske elementene er gjennomgående. Samarbeidet med Røyksopp virker fjernt.

Plata er ribbet for radiohitspotensiale, og et flertall av låtene mangler refreng. Det gjør ingenting. Tidvis er dette så vakkert og melankolsk at en nærmest fryder seg over den nedtonede stemningen. Der tidligere utgivelser virket innbydende til fest og dans, går *Music for people in trouble* i motsatt retning.

Det skal legges til at det ikke bare er akustisk gitar og «enkler» lydbilder Sundfør serverer oss. «Good Luck Bad Luck» avsluttes med et jazzete og harmonisk saksofonparti som er helt enestående. Koringen på «Undercover» gir frysninger på ryggen. «The Sound of War», som er platas lengste låt, åpner med lyder en på ingen måte forbinder med krig. Et vassdrag komplementeres av fuglekvisper og bærer med seg en fredelighet og en ro som setter seg. Låta tar et vendepunkt etter nærmere fire minutter hvor lydbildet fylles av skremmende lyder og plutselig befinner man seg i James Wans rike midt i den første *Insidious*-filmen. Kanskje det er dette Sundfør mener er «The Sound of War».

Vendepunkter og fragmenteringer av et rikere lydunivers møter oss på flere av låtene. Dette er så overbevisende og gjennomgående vakkert at jeg nesten sliter med å finne passende ord.

Spis møkk - millioner av fluer kan ikke ta feil

Listepop har en fordummende effekt på all musikk.

KOMMENTAR

INGA STENØIEN
Kulturjournalist

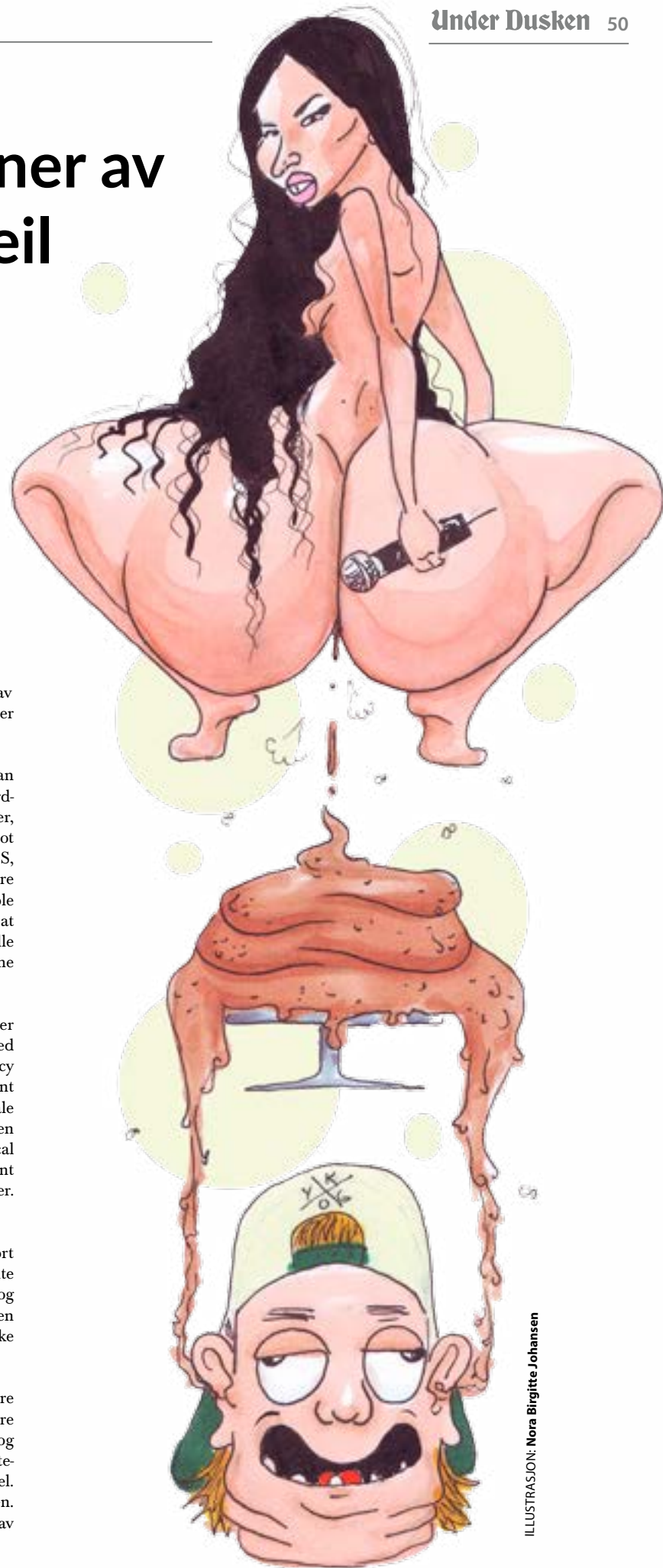
I alle tider har det eksistert musikk som appellerer til et bredest mulig publikum. Slik musikk spiller gjerne på kjent og forståelig melodikk, harmonikk og rytmikk, hvor musikalsk utrente ører kan føle seg komfortable. I dagens samfunn er listepop den mest ekstreme formen av dette. Hvor hen man går blir man skylt ned av lynraskt fordøyd møkk, om det så er på radio, Spotify, Wimp eller reklamelåter, og dette går på bekostning av alle andre sjangre.

Listepop er som bobleplast. Det er gøy å poppe en sang, men man må fort over til neste. De masseproduserte låtene basert på standardiserte oppskrifter gemmer seg bak show, høyt finansierte musikkvideoer, kjente fjes, flagrende vifter, og lange vipper. Hvilken som helst idiot med bittelitt kunnskap om musikkteori kan lage melodiene til Astrid S, Kygo, Dagny og Sondre Justad. Sangene tar gjerne i bruk to til fire standardakkorder, en tekst på høyde med dagboka til en tiåring og simple musikalske tema, som blir repetert i det uendelige. Problemet ligger i at musikken ikke bringer noe nytt på banen, og er skapt for å tilfredsstille musikalske amatører. Musikken er uten tvil fengende, men på samme nivå som barnemusikk.

Artistene Jonas Blue og Dakota sin versjon av «Fast Car» (2015) er et eksempel på en remix av en kjent folk-pop låt, som har blitt dratt ned i listepopens avgrunn. Den originale versjonen av «Fast Car» av Tracy Chapman handlet om å flykte fra virkeligheten afro-amerikanere befant seg i på 80-tallet. Den nye versjonen er for det første tatt ut av sin originale kontekst og fjerner sangens emosjonelle anker. For det andre har den mistet sitt musikalske særpreg, ved at den er standardisert. Tropical House-versjonen ligger på poplistene, og Jonas Blue og Dakota har tjent fete gryn. Remixen er et eksempel på listepop kun lagd for å tjene penger. Kvantitet ligger over kvalitet i dagens musikkindustri.

Det å påstå at man liker listepop indikerer bare at man ikke har gjort seg opp en egen musikksmak. Dette ikke nødvendigvis den enkelte lytters feil, grunnet at det meste vi blir presentert på radio, i reklamer og i offentligheten generelt, er masseprodusert musikk. Musikkindustrien utnytter rett og slett folks ønske om å høre det alle andre har hørt, og ikke skille seg fra mengden.

Listepopen tar såpass mye plass i media at andre sjangre dyttes bort. Uheldigvis er flertallet av samfunnets befolkning forbrukere av listepop. Dette fører til at musikkindustrien følger deres smak, og produserer enda mer ubrukkelig musikk. Den allmenne lytteren av listepop påvirker dermed musikkindustrien i sin retning. Det er en ond sirkel. Musikkindustrien blir styrt av folket, og folket blir styrt av industrien. Som forfatteren Waldemar Lysiak en gang sa, «Spis møkk - millioner av fluer kan ikke ta feil».

ILLUSTRASJON: Nora Birgitte Johansen

FOTO: Trondheim byarkiv

Adult Reek Knurl

12. september -
26. september

Kulturkalenderen

TIRSDAG 12. SEPTEMBER

Monteverdi - Vesper for et martyrium

Klokka 19:30, Vår Frues Kirke

Ønsk høsten velkommen med Trondheim Barokk i ordentlig kirkestil. Hører du slavisk på filmmusikken til Da Vinci-koden eller finner du kirkemusikk til å være beroligende, er kanskje denne konserten noe for deg. Sammen med Vox Nidrosiensis, et vokalsemble, maner det til god stemning.

ONSDAG 13. SEPTEMBER

Midtnorsk Delfinale i Nm i Poesislam

Klokka 19:00, Sellanraa

Poseislamisme slår til igjen... Beklager! Mener så klart poesislam arrangert av Litterært Kollektiv. Du får muligheten til å føle deg ekstra elitisk denne onsdagen og være en del av publikummet som bestemmer hvem som vinner med fresh poetic rhymes.

TORS DAG 14. SEPTEMBER

Seksualundervisning med Medisinernes seksualopplysning (MSO)

Klokka 19.00, Samfundet

MSO tar opp temaer som prevensjon og kjønnsykdommer, og det blir anledning til å stille anonyme spørsmål. MSO er en uavhengig organisasjon som driver med oppsøkende seksualundervisning for å øke kunnskapen om kroppen og å gi et positivt syn på kropp og seksualitet. Nysgjerrig, eller noe du trenger svar på? Stikk innom, da vel.

FREDAG 15. SEPTEMBER

Kulturnatt

Klokka 16.00 og utover, hele byen

Nysgjerrig på hva Trondheims kulturliv har å by på? Trondheims største endagsfestival samler 60 aktører rundt om i byen for å vise deg hva som beveger seg i byens kulturmiljø. Blant de 200 arrangementene på programmet finner du alt fra spillkveld, reptilfotografering og diktopplesning til poledancekurs, litterært moteshow og diverse konserter. Og det beste er at det er gratis!

LØRDAG 16. SEPTEMBER

Strikk med mening

Klokka 12.00, Prisløs

Ta med håndarbeidet til Prisløs' lokaler i Brattørgata når Ugressfestivalen inviterer til panel-diskusjon om håndarbeid og politisk aktivisme. Forfatterne av boken *Strikk i strid* og populærvitenskapelig blogger Kathrine Frey Frøslie samtaler om temaet ledet av språkviter og Dåll-skaper, Turi Marte Brandt Ånerud.

Pride-parade

Oppmøte ved Dokkhuset klokka 12.00

Bli med på folkefesten når Pride-paraden i Trondheim fyller 20 år. Gå for deg selv eller for en venn og feire et mangfold av kjønn og seksualitet, og delta i kampen for et samfunn hvor likeverd og

hvert enkelt menneskes frihet til å være seg selv står i sentrum.

Festmøte: UKA

Klokka 19.00, Samfundet

Start feiringen av 100-årsjubileet litt tidligere med et blikk på historien for å se hva det er som har tatt UKA fra å være en studentrevy til å bli Norges største kulturfestival. Det blir en spennende kombinasjon av kunstneriske innslag og samtaler om UKEhistorien. Få med deg snikpremiere på en sketsj fra årets UKErevy, Pirum og Candiss og ulike innledere.

SØNDAG 17. SEPTEMBER

Tre dager med Trier

Klokka 18.00 og 20.30, Olavskvartalet

Er du betatt av Joachim Triers filmer? Institutt for kunst og medievitenskap arrangerer en rekke Trier-relaterte arrangementer i samarbeid med Cinemateket Trondheim og Trondheim Kino. Det blir visning av *Louder than bombs* med innleder, og visning av *Oslo, 31. august* med innledning av Trier selv i Cinematekets nye lokaler i Olavskvartalet.

MANDAG 18. SEPTEMBER

Tre dager med Trier

Klokka 18.00 og 21.15, Nova kino

Ta turen til Nova kinosenter og se Triers siste film, *Thelma*. Før filmen innleder Trier selv, og etterpå blir det Q&A og samtale mellom Anne Gjelsvik og filmskaperen.

TIRSDAG 19. SEPTEMBER

Gratis tirsdager på Kunsthall Trondheim

Lurer du på hva som skjer når ulike arter står på randen til global masseutryddelse? Hver tirsdag er det gratis adgang på Kunsthall Trondheim, og denne tirsdagen kan du se utstillingen «Et nytt vi» som blant annet undersøker hvordan vi mennesker tar hensyn til andre arter.

ONSDAG 20. SEPTEMBER

Debatt: Mediers påvirkning på verdens tilstand

Klokka 18.00, Litteraturhuset

Hvorfor står det så dårlig til med verden? Hva er medienes rolle? Motiverer positive eller negative nyheter til konkret handling? Det kan du få svar på når SAIH inviterer til debatt på Litteraturhuset med blant andre Jo Skårderud fra Klassekampen og medieviter Anne Hege Simonsen.

Trondheim international performing arts festival

20.-24. September, teaterhuset Avant Garden
Teaterhuset Avant Garden tilbyr et bredt program når den årlige Bastard-festivalen går av stabelen. Her kan du få med deg både performance, foredrag, workshops, seminarer, teater, dans og mye mer.

TORS DAG 21. SEPTEMBER

Gratisavis: Verdens beste nyheter

Dagtid

Er du en av de som mister trua på menneskeheten for hver dag som går? SAIH, Spire og Changemaker deler ut gratisavis Verdens beste nyheter for å bekjempe stereotypier og å motivere til handling ved å vise at initiativer som bistand faktisk funker. Verden går nemlig mye bedre enn du tror.

FREDAG 22. SEPTEMBER

Quiz

Klokka 19.30, Stammen kafé og bar

En fredag i måneden lager Ane og Sophia quiz på Stammen, noen ganger med gjester. Ta med en venn eller to og quiz dere gjennom håndplukkede og morsomme kategorier. Arrangementet foregår på engelsk, og vinnerlaget premieres.

LØRDAG 23. SEPTEMBER

Badekarpadling

Marinen

Det er duket for den 40. badekarpadlingen. Det konkurreres innen to grener; FartsKar og ShowKar. Kom og se linjeforeningene kappes mot hverandre på Nidelva i en bonanza av kostymer og showing.

Kurs i ølbrygging

Klokka 14.00, Diskoteket

Alltid vært litt gira på å hive deg på ølbryggetrenden, men usikker på hvordan du skal starte? Stikk innom Diskoteket og lær å brygge godt øl på ordentlig. Kurset gjennomgår bruk av bryggelogg, ulike malttyper og dens egenskaper, bryggeprosess, nedkjøling og gjæring, og viser deg hvordan du behersker ølbryggekunsten.

SØNDAG 24. SEPTEMBER

Tøying

Klokka 14.00, Høyskoleparken

Sliten og støl etter en lang helg? Hiv på deg tightsen og svettebånd og bli med Nina og Stine på en real tøyesession ute i det fri. Kjenn den herlige forløsende følelsen av muskelspenninger som slipper taket akkompagnert av nøyte utvalgt glad-disco. Kanskje klarer du å gå i spagaten? Stikkord: Lavterskel.

MANDAG 25. SEPTEMBER

Forskningskafé

Klokka 19:00, Work Work

Det er forståelig at du også syns at det er forvirrende at menn også har brystvorter, men på forskningskaféen kan du jo prøve å spørre en av forskerne. Temaet er verdier, og det kommer flere forskere for å snakke om nettopp dette og hva slags verdier det er å finne i vitenskapen. Men helt ærlig, ingen spørsmål er dumme. Rekk opp hånden og spør for ei venninne.

TIRSDAG 26. SEPTEMBER

Gjør det egentlig noen forskjell om hvem som vant valget, om Florida overlevde Irma, om Smørekoppen noen gang får ha sosial omgang med nye, når det er en ny utgave av Under Dusken ut i dag? Dagen er reddet.

KVISSMESTERE:

Jahn Ivar Kjølseth, Christian Høkaas og Benedikt Javorovic

Spørsmål og kommentarer kan sendes til

kviss@studentmediene.no

SVAR:

1) Harvey 2) Et argument «mot mennesket», et personangrep 3) Seks (lusenfyrd, Kongeparken, Lilleputthammer, Hunderfossen familiepark, Namsskogan familiepark og Kristiansand dyrepark) 4) 1999 5) Michael Fassbender 6) Tynnarmen 7) Utrania 8) Nidar 9) J.D. Salinger 10) Venstre (1884) 11) Brit milia (bris) 12) Martin Garrix 13) Balearene 14) Theodor Kittelsen 15) Bologna 16) Fahad Qureshi 17) Blå 18) Fenrik 19) Adams ribbein 20) Saturn

— HVILKEN SHOT «OPPMUNTRES» DU TIL Å TA PÅ LINJEFORENINGSOPPTAK? —

0-3 poeng:
Trenger ingen
forklaring

4-7 poeng:
Cumshot

8-12 poeng:
Cobain's brain

13-16 poeng:
Heimbrent

17-19 poeng:
Ren whiskey

20 poeng:
Ingen. Du har viljestyrke
nok til å ikke delta

Spitposten

SPIT (fra lagtysk: erting, krenking, spætt) -
Trondheims frie presse siden 50 år etter Propheten.
På Facebook og Twitter

SPITPOSTEN REGISTRERER:

... at plis ikke skriv at vi ikke ville uttale oss

... at håper Styret tok stolthet i Samfundsmøtet

... at uhell kan være straffbare

... at si det til broren din

... at uaktksomhet eller ren idioti?

... at og disse skal bli ingenører

... at George Michael fortsatt er død

... at Mammaen til Michelle holder clickbaitkurs for fitteblekka

... at og Sophie Elise holder kurs i Wordpress

... at fitteblekka er snart no.42 på blogg.no

... at kjemiundervisningen på maskin er dårlig

... at fortsett debatten i Edgar og på sosiale medier med emneknaggen #eddikgate

... at fitteblekka skrev om hvor dårlig Garrix-slippet var

... at og fulgte saken ved å ikke skrive om at det ble rekortkjapt utsolgt

... at UKA er bare delvis deres dekningsområde

... at var det noen som sa Monte Carlo?

... at #live_laugh_lovliglotterigvirksomhet

... at ikke la Bjarne Brøndbo komme for nær rulettbordet

... at Styret ønsket at vi skal fatte oss i korthet og avslutter Spitposten registrerer her

Tale Bærland på kritikk om #eddikgate

– VG og NRK har rett. Jeg har skyld i alt, sier samfundetlederen.

Det har blitt spekulert i hvem som egentlig har skylden etter Smørekoppens fadese av et opptak. De større mediehusene viste virkelig sin gode kjennskap til studentbyens organisatoriske oppbygning og ringte samfundetleder Tale Bærland, som avviste at hun hadde noe med det å gjøre.

Nå har pipen fått en annen lyd. Bærland sier selv at hun er ansvarlig for å bringe syke studenter kyllingsuppe, sjekke tempen deres, og om man roper «FERDIG» må hun komme løpende. Denne gang stemte kjemien ikke.

– Dette var skrekkelig forferdelig. Hvordan kunne vi være så tankeløse? Dette ville aldri skjedd på Galtvort, sukker hun oppgitt.

Desverre var Tale opptatt med å få FK til å slutte å løpe med saks mens opptaket foregikk.

– Tenk å gi noen farlig syre i en shot. Et skikkelig eddik move, sier hun og humrer godt.

He he, ja. Vil du si at forholdet mellom deg og linjeforeningene har syrnet?

– Det er vanskelig å si men hver gang de sender en melding sender de en ny fem minutter etterpå og trekker det de sa.

– Har et ansvar

En annen studentrepresentant som føler seg skyldig er Nicholas Lund, som også var i prat med riksmidlene, men nektet for å ha noe å gjøre med det under intervjuet. I tillegg har han også krøpet til korset og innrømmet at han var involvert.

– Med så mange frivillige verv fra studietiden jeg har på CV-en så er det lagt opp til at jeg har ansvar for studentmassen på en global skala. Jeg er den hvite Ghandi, eller Mandela, eller andre upassende sammenligninger, sier han med en sexy tåre i øyet.

Lund selv påpeker at det ikke er for sent, og at han fortsatt har tid til å sette sitt preg på situasjonen.

– Sultestreik er ikke helt min kopp med te om du skjønner. Men jeg vet om en viss Nicholas som skal reise fra Trondheim til Sibir på dresin for å opplyse om feil inntak av kjøkkenvarer, sier han kneggende, og løper etter noe han tolker som et kamera-team på Torget.

Den fritolkende pressen

Trondheims egen Adresseavisen var en av de større avisene som koblet Samfundet til opptakene. De nevnte det ikke rett ut, men brukte et foto av det runde røde som illustrasjonsfoto. Konstituert nyhetsredaktør Erlend Juvik forsvarer avgjørelsen.

– Det at Tale og Nicholas har tatt ansvar viser at vi hadde «rett», og at pressens tolkning av FBI-modellen innenfor avhørunker. Så lenge nok medier bruker Samfundet, og folk flest leser det, så vil vi ha rett til slutt uansett om det egentlig er feil. Sykt deilig følelse. Vi kommer til å fortsette å bruke dette knepet, sier han under en våt fredagspils på Café Løkka.

Spitposten skulle også ta en telefon til Studenttinget, men ble plutselig opptatt med kake og heimert før blekka gikk i trykken. Vi prøver igjen neste gang.

Grunnet den store interessen for “20 år med Harry Potter” skal Torstein Bugge Høverstad nå oversette livet som Trondheimstudent på Samfundet.

This year Samfundet will play host to a legendary event: The UKA festival!

Arets linjeforeningsopptak

ISFIT 2019

Things at Samfundet are far worse than I feared.

Bli en av oss

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening

Vi kjenner studielivet, og hjelper deg gjennom utfordringene du møter. Moro har vi det også - med en rekke sosiale og faglige arrangementer over hele landet. Våre 12 000 studentmedlemmer ønsker deg velkommen i gjengen!

TEKNA KJEMPER FOR DEG OG FAGET DU BRENNER FOR

Tekna er foreningen for deg som har eller planlegger en master innen teknisk-naturvitenskapelige fag